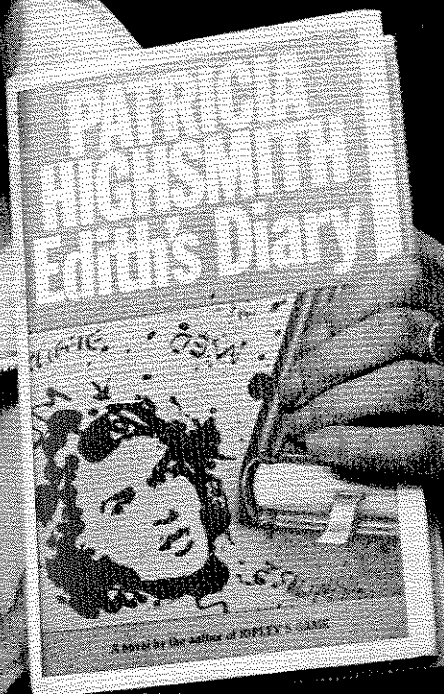

Filmregisseuse Nouchka Brake! gefotografeerd in Amsterdam

Fascinerend hoe die Highsmith
het alledaagse onbegrip van
de man weet te beschrijven,
waardoor een vrouw tot misdad
en zelfvernietiging gedreven wordt.
Had dit boek graag verfilmd.

Nouchka Brake!

Steve Raviez

THRILLERS & DETECTIVES

Onafhankelijk tijdschrift voor misdaadlectuur onder redactie van Theo Capel. Verschijnt 5 maal per jaar.

Redactie en Administratie p/a Nic. Maesstraat 139hs, 1071 PX AMSTERDAM. 5e jaargang, nummer 2, maart 1985, prijs 3,95

Film & Misdaad
op blz 20

Omslagverhalen

Niet lang geleden werd me gevraagd een omslag te maken voor de Nederlandse uitgave van een Amerikaans boek over de Mafia. De uitgeverij verschaftte me de Amerikaanse omslag en drong aan op een soortgelijk ontwerp. De omslag gaf een omgekeerde foto te zien met een groepje geëxecuteerde Mafialeiden. Hij was op een ruwhouten achtergrond gefotografeerd en op het hout was een plaatje bevestigd met het opschrift MURDER INC.

De Nederlandse titel werd MOORD BV. Ik vond het een geslaagde omslag en besloot om de vondst van het deurplaatje over te nemen, maar in combinatie met een andere foto en achtergrond.

Op de hoek van het Singel en de Hartenstraat in Amsterdam is een winkel die zich specialiseert in naamplaatjes. Daar bestelde ik een koperen plaatje met in basreliëf in bloedrode letters het opschrift MOORD BV. De winkelbediende keek me enigszins bevreemd aan, maar zei verder niets. Na een paar dagen kon ik het plaatje ophalen. Het lag al in de etalage tussen andere plaatjes reclame te maken voor de firma. Helaas had men er B.V. opgezet in plaats van BV en het moest dus over. Begin echter nooit een MOORD BV, want ook het volgende exemplaar was niet optimaal. Er zat een storende doffe plek op het koper, die niet was weg te poetsen.

Bang dat ik was dat dit op de foto zou zijn te zien, keerde ik terug met het verzoek om

een derde plaatje, maar dit maal wel volkomen gaaf. Een week later informeerde ik in de winkel of het bestelde gereed was. De man die me te woord stond was niet alleen groot en lomp, maar ook bijzonder onsympathiek.

Hij vertelde de eigenaar te zijn en zei zonder omhaal dat hij de opdracht niet had

uitgevoerd omdat hij eerst wel eens geld voor de vorige twee plaatjes wilde zien. Hij zei het dreigend en mijn poging om hem de onredelijkheid van zijn handelwijze te laten zien haalde natuurlijk niets uit. Hij herhaalde alleen maar nog kwaadaardiger zijn bevel. Een grote woede overmande me. Ik stond op het punt een eigen MOORD BV te beginnen. Even hard en opgewonden als de man wees ik hem op zijn ongemanierde houding. Ik was bovendien nog wel van plan geweest een vergoeding te geven voor de eerste twee plaatjes, mits er een uitmuntend eindproduct geleverd zou zijn. De eigenaar was inmiddels vlak bij me gaan staan, maar aarzelde toen dat niet de geringste indruk op mij maakte. Integendeel het wakkerde mijn agressie alleen maar aan. Hij zocht daarom hulp bij een toegeschoten ondergeschikte.

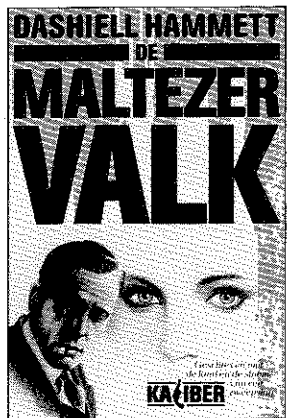
'Wat zullen we met hem doen?' kwam er niet al te zelfverzekerd uit.

Met genoeg hoopte ik dat de heren hun suggestie om mij de zaak uit te gooien zouden uitvoeren. Mijn beide vuisten zouden dan hun hoofden bewerken. Maar het bleef bij een dreigement. Zonder verder tijd te verdoen en met de luid uitgesproken verzekering dat er niets betaald zou worden verliet ik de winkel.

In het vervolg bedenk ik me wel twee keer, voordat ik een omslag voor een boek over de Mafia maak. Waar je mee omgaat, daar word je door besmet.

Steye Raviez

EEN NIEUWE SERIE THRILLERS

'Sam Spade is hard-boiled, en even vrij met zijn vuist als met zijn tong'

—NEW YORK GRAPHIC—

232 pagina's / f12,50

'Een van de beste politieromans die ik in lange tijd gelezen heb'

—HAARLEMS DAGBLAD—

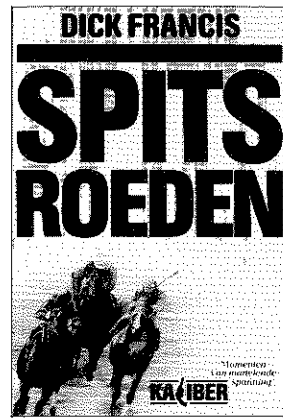
280 pagina's / f12,50

'Dit is een van de rauwste maar ook overtuigendste private eye-thrillers'

—PUBLISHERS WEEKLY—

240 pagina's / f12,50

'Als thriller een winnaar - en aan de finish een verrassende wending'

—SUNDAY TIMES—

256 pagina's / f12,50

Nu verkrijgbaar in

KAIBER
ALTIJD RAAK

boekhandel en kiosk

Hollandse Nieuwe

Geen verlossing

Wie zich afgaand op de titel *Moord in de Ashram* (Sijthof, 19,90) verheugt op een psychopaat, die moordend door de leefgemeenschap van oranjejurken trekt, komt bedrogen uit. De enige *sinjassin* die om zeep wordt geholpen (buiten de *Ashram*) is niet eens een echte Baghwan- volgeling en bovendien het verkeerde slachtoffer. Volgens de schrijver, Manuel van Loggem, had men het gemunt op de hoofdpersoon Karla Woudstra, maar hij maakt nergens duidelijk waarom dan wel. Ja, ze was 'te nieuwsgierig' of ze 'wist te veel', maar gaandeweg moet ook van Loggem erkennen dat het allemaal maar zo léek, zodat de aanslag op haar eigenlijk ook een vergissing was.

Waar het allemaal blijkbaar om draait, is de wereld van het speculeren, het grote (zwarte) geld. Het gaat om beleggingsmaatschappijen en financieringslijnen die lopen via of naar Baghwan, de Mafia, het Vaticaan en noem maar op.

Ik vond het een slecht opgebouwd gortdroog verhaal - zij het met een paar mooie scènes waarin onze oranje medemensen een hoofdrol spelen - met onbegrijpelijke personages en onnodige ingewikkeldheden, opgediend met een sausje van modieuze pseudo-actualiteiten. (GJT)

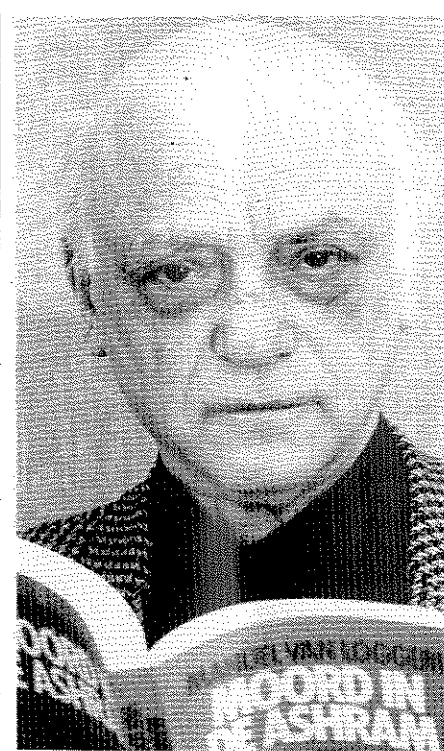
In het tweede boek van Walraven, *Dodenherdenking* (Loeb, 15,-), krijgt privé-detective Charles F. Allard (Charlie) de opdracht een oud-verzetstrijder op te sporen. Helaas wordt zijn opdrachtgever reeds de volgende dag vermoord aange troffen. Maar onze *private eye* laat zich niet uit het veld slaan en vindt ondanks vele knievalen voor de whiskyfles de moordenaar.

Het boek staat bol van de herhalingen. Op elke bladzijde wordt minstens éénmaal over geld gesproken en de combinatie herpes-jet set (heel modern!) duikt ook steeds weer op. Tel daarbij op de misplaatste grap over AIDS en het weinig verrassende eind en de conclusie kan verder door een ieder zelf worden getrokken. (RK)

Oude koek

Van de bekende oudgediende onder de Nederlandse detectiveschrijvers, Willy Corsari, zijn twee herdrukken verschenen, namelijk *Moord en marionetten* uit 1955 (Veen, 17,50) en *De man die er niet was* uit 1959 (Veen, 17,50).

In de jaren vijftig waren de boeken van Corsari, die in 1897 werd geboren en in 1983 nog een nieuw boek het licht deed zien, een bekend verschijnsel. Hoe kijken we er nu tegen aan? Het het zijn nog steeds vlot leesbare boeken. Corsari schrijft goed en is een verademing ten opzichte van de vele slecht vertaalde pro-

Manuel van Loggem: Nieuwe godsdiensttwisten

ducten uit het Engelse taalgebied. Aan de andere kant straalt haar werk iets van braafheid uit, wat niet meer van deze tijd is. De boeken maken ook een ietwat gedateerde indruk: de vrouw die nog slechts

In dit nummer

In de wereld van Baghwan is het ondanks alle liefde en vrede toch niet pluis. Onze recensent vond het jammer dat auteur Manuel van Loggem niet hardhandiger tegen het oranjegejaste leger is opgetreden.

Vroeger waren er geen ordinaire tasjesrovers op bromfietsen, maar had je nog meesterdieven. Het is nostalgisch terugblikken op een Frans en Engels specimen.

Ernest Hemingway zou ondertussen toe zijn aan een bibliografie van romans waarin hij fictief wordt opgevoerd. In *Thirteen O'Clock* verkeert hij in het gezelschap van Orwell, de man die 1948, toen geluk nog gewoon was, omdraaide tot een grimmig jaartal.

Hans Neber vertelt hoe hij als Nederlands misdaadauteur fictie en werkelijk uit elkaar probeert te houden en verder onder meer een profiel van kokkerellen-de bruit Spenser, beschermers van vrouwen en kinderen.

Ook deze keer heeft een groep abonnees een extra nummer ontvangen om iemand anders plezierig op het bestaan van T & D te kunnen wijzen. Tenslotte willen we dit jaar aan die 1000ste abonnee komen. Lok hem uit zijn schuilplaats!

met het huishouden bezig is, de politie-inspecteur (Lund) die per fiets naar het misdrijf gaat en het luisteren naar radioconcerten. *Moord en marionetten* lijdt daar overigens meer aan dan *De man die er niet was*. Dit laatste boek heeft een interessante intrige. Een drietal moorden in Londen, Parijs en Brussel worden en verband gebracht met het gedrag van een zakenman die in Noorwegen zijn oude liefde terugvindt. Het boek beschrijft de groeiende achterdocht van haar ten opzichte van de zakenman. Het thema is goed uitgewerkt en het boek heeft een verrassende afloop en is nog best genietbaar.

Dat is in mindere mate het geval met *Moord en marionetten*, waarin inspecteur Lund (met zijn ijselijk brave vrouw Puck) de hoofdrol vervult. Het gaat hier om een zeer ingewikkelde intrige die niet in enkele zinnen uit de doeken is te doen.

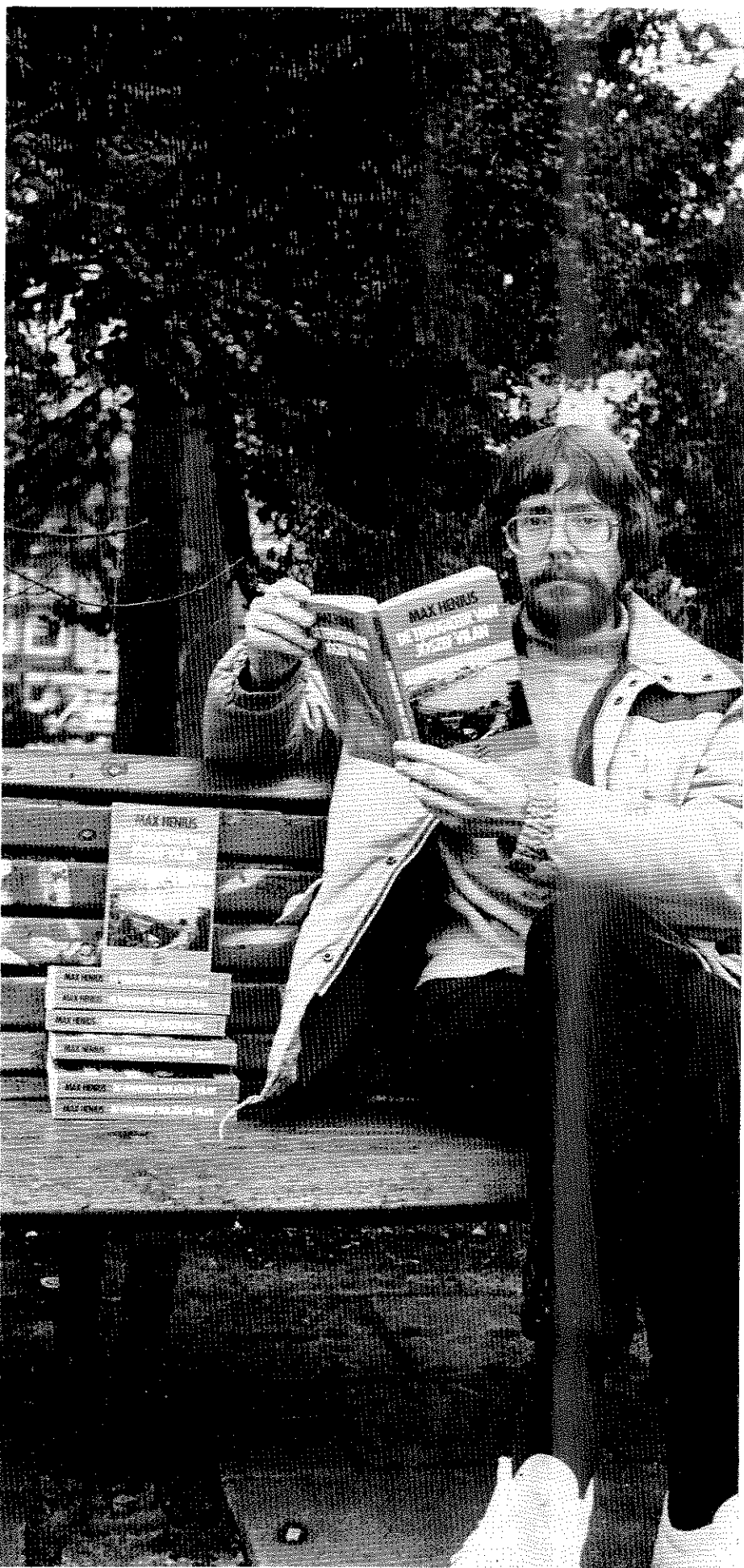
Het verhaal is veel te lang, de motieven voor de moorden rondom een schrijver zijn lang niet allemaal overtuigend en de afloop doet ouderwets zwart-wit aan. Je stelt jezelf dan de vraag waarom deze Corsari's zo nodig herdrukt moeten worden. (WV)

Tofferikken

Ook na zijn FLO (functioneel leeftijds-ontslag) gaat oud-rechercheur Baantjer rustig verder met schrijven over zijn alter ego De Cock. Alle bekende figuren zijn weer van de partij in *De Cock en een variant op moord* (De Fontein, 14,50), maar ook nieuwe leden van het Amsterdamse onderwereld gilde zoals Dikke Nel en Mooie Karel. Langzaam maar zeker dringen in de toffe Amsterdamse penoze ook de heroïne hoertjes door, zij het dat ze in dit verhaal nog geen echte rol krijgen. De misdaad waar het dit keer om gaat, is wel modern (een poging tot gijzeling), maar de Cock zorgt er op zijn rustige, maar doortastende manier voor dat alles weer ouderwets goed afloopt. (TC)

De rechercheurs Grijpstra en De Gier zouden nooit kunnen aarden in het gezelschap van De Cock. Ze horen meer tot de opvallende kostgangers van de Amsterdamse politie. In de verhalenbundel *Een aflopende geschiedenis* van Janwillem van de Wetering (Loeb, 17,50) treden ze op in het gezelschap van andere vreemde vogels. Van de Wetering heeft een serie zeer diverse verhalen geproduceerd, die niet zozeer door zijn thematiek als wel door de stijl van de auteur een bindend element heeft. Die stijl zou je positief kunnen betitelen als 'opgewekt ratelen' of negatief als 'gekmakend kwekken'.

Ik voel meer voor de laatste kwalificatie, maar uit ervaring weet ik dat er ook voorstanders van de andere categorie bestaan. (TC)

Rauwe Werkelijkheid

Kippendieven

Met *Lines and shadows* (Bantan, VD, 15,90) heeft Joseph Wambaugh zich voor de tweede maal in zijn carrière op het pad van de non-fictie begeven. Het boek beschrijft de waar gebeurde belevenissen van een groepje politiemensen die undercover opereren in het Californische grensgebied tussen de V.S. en Mexico. De ingrijpende gevolgen hiervan op hun psychische gezondheid, hun privéleven en hun functioneren binnen het politieapparaat worden eveneens gedetailleerd behandeld.

Wekelijks overschrijden grote aantallen arme Mexicanen illegaal de grens om aan de armoede in hun eigen land te ontsnappen. In drukke weken ligt dit aantal in de buurt van de 10.000 en het komt voor dat de grenspolitie per maand 20.000 Mexicanen – in dit verband *pollos* (kippetjes) genoemd – aanhoudt en weer terug over de grens zet. Het blijft dweilen met de kraan open, want de meeste proberen het onmiddellijk opnieuw. De meeste overschrijdingen vinden plaats in de paar vierkante kilometer wilde, onherbergzame natuur ten zuiden van San Diego. Het wemelt daar van de gifslangen en schorpioenen, maar grenspolitie en gevaarlijke dieren vormen niet de grootste bedreiging voor de *pollos*. Groepjes niets ontziende misdadigers storten zich als aasgieren op de over het algemeen timide en angstige landverhuizers, die meestal al hun spaargeld en persoonlijke bezittingen bij zich dragen. Met schrikbarende frequentie vindt er mishandeling, beroving, moord en verkrachting plaats. De boeven blijven bij voorkeur aan de Amerikaanse kant van de grens, omdat de Mexicaanse politie oneindig veel harder optreedt dan hun Californische collega's. Misschien alleen al om de spoeling anders te dun wordt, want in het boek blijkt herhaaldelijk dat de *judiciales* de gangsters felle concurrentie aandoen.

Een Amerikaanse politieluitenant is zeer begaan met het lot van de *pollos* en beweegt hemel en aarde om tegen de criminelen te mogen optreden. Het lukt hem uiteindelijk een team samen te mogen samenstellen dat vermoord als *pollos* als lokaas dienst gaat doen. Dit leidt tot een eindeloze reeks levensgevaarlijke, bloedige bizarre en komische situaties, die van alle leden van het team hun tol eisen. Ze worden de helden van de media die in hen een moderne variant van de ouderwetse revolverhelden van het Wilde Westen zien en hun overstelpende succes bij de vrouwtjes tengevolge van hun populariteit wordt ook breed uitgesponnen.

Lines and shadows is boeiende en amusante lectuur, maar de indruk blijft hangen dat Wambaugh nogal vaak zich dichtertelijke vrijheden heeft gepermitteerd om dit 'ware verhaal' met dramatische en sensationele effecten te verfraaien. (Hko)

Leven van de misdaad

'Het is een vorm van relativering van de rechtspraak. Niet dat ik hem aan de kaak wil stellen want ik geloof dat we een goede rechtspraak hebben. Maar we moeten niet denken dat we de wijsheid in pacht hebben', aldus de Zwolse hoofdofficier van Justitie dr. mr. Hans van Buuren. Bij vele lezers beter bekend onder het pseudoniem Hans Neber.

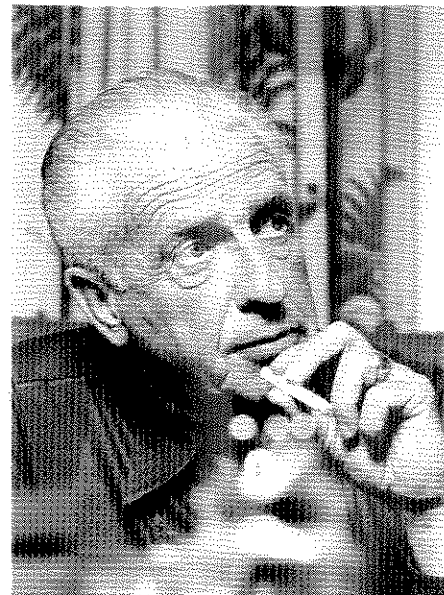
Via een Engelse verbastering van zijn naam (neighbour=buur m/v) koos hij bewust voor de schuilnaam Neber. 'Ik wilde niet dat het grote publiek de officier van justitie en thrillerschrijver door elkaar zouden gaan halen. Op dat punt mag geen vervuiling optreden. Het is dus geen schaamte voor mijn vakbroeders, iedereen weet het.

Als auteur probeer ik de dingen van mij af te schrijven, ik probeer mijzelf los te maken van de functionaris. Eenmaal achter mijn schrijftafel kom ik terecht in een door mijzelf geschapen fantasiewereld. Maar helemaal los maken kan niet want ik wil schrijven over de dingen die ik ken: het justitiële opsporingsapparaat en het leven in de hogere kringen (rot woord)'. Hiervan geeft Neber een uitgebreide milieutekening. Whisky drinkende mannen, in bont gehulde vrouwen en dure auto's komen veelvuldig voor. Alles naar het leven getekend. Zo bouwt de auteur rondom de intrige een 'Geharnaste Boeketroman'.

'Het grondidee van mijn boeken ligt nooit in een zaak die ik heb gehad en ook nooit in die van mijn collega's. Dat vind ik principieel onjuist omdat je daarmee in de privacy treedt van de mensen die in die zaak betrokken zijn geweest. Het verhaal is altijd uit de duim gezogen.

Wel vormen justitiële problemen soms de aanleiding voor het schrijven van een verhaal. In *Dubbelspel* stond het probleem van de infiltratie centraal. In *Wie zwijgt stemt toe* een wetsartikel waarin staat dat de verdachte niet tot antwoorden verplicht is. Ik vraag mij dan af hoe zo'n artikel geperverteerd kan worden'.

Een andere belangrijke aanleiding voor Neber is de sfeer. 'Op vakantie in Engeland bezocht ik *Featherbed Moss* en raakte daar diep onder de indruk van de natuur. Ik zei tegen mijn vrouw: 'Hier zou een moord gepleegd kunnen zijn'. Doordat ik de setting zag kwam het verhaal'. Dat was in *Wie zwijgt stemt toe*, het eerste boek na een stilte van 28 jaar. Dit boek verscheen onder het pseudoniem Neber. *Zijn laatste bezoek* (1953) waarmee de schrijver debuteerde droeg daarentegen zijn eigen naam. Blijkbaar achtte hij het nu verstandiger zijn werk en hobby voor iedereen zichtbaar te scheiden. Over de kritieken op zijn eerste boek zegt Neber zich niets meer te herinneren: 'Het enige wat ik daarvan nog weet is dat het bij de Slegte is geëindigd'.

Hans Neber: Kenner van vrouwen

Vraaggesprek met Hans Neber

Een strikte scheiding tussen Neber en van Buuren is dus niet zo eenvoudig. Ondanks de waarschuwing voorin het boek dat alle personages verzonnen zijn, werden regelmatig mensen 'herkend'. Zo meldde een Leids studentenblad dat de hoogleraar in *Schijn bedriegt* in werkelijkheid de omstreden criminoloog Buikhuisen was. Neber: 'Ik heb dat verdomd vervelend gevonden. Ik had Leiden genomen omdat die stad voor mij als oud-Hagenaar het meest voor de hand lag. De naam Wouter is die van een jongere collega van me. En wist ik veel dat Buikhuisen óók Wouter heet en óók een verhouding met z'n secretaresse had...'.

In een poging de affaire uit de wereld te helpen schreef Neber een brief aan de Leidse criminoloog waarin hij aanbod in het openbaar en onder eigen naam duidelijkheid te verschaffen. Ook een verslaggever van het weekblad *Vrij Nederland* kwam de auteur om opheldering vragen. Neber: 'Ik ben gelukkig zo eerlijk overgekomen dat ze het interview nooit hebben gepubliceerd. Achteraf gezien ben ik gewoon misbruikt in de hetze tegen Buikhuisen'.

Ook vriendinnen van Neber bleken moeite te hebben met het onderscheid tussen de schrijver en de officier van justitie. 'Gut, we wisten niet dat jij zo was', kreeg hij te horen. 'De weduwe van Vestdijk', aldus Neber, 'heeft ooit eens gezegd dat sommige mensen de fout maken de schrijver Vestdijk terug te vertalen naar de persoon

Vestdijk. Ze had daar groot gelijk in. Mij is vaak verweten dat ik vrouwen nadruk geef, dikwijls in ongunstige zin. Maar dat komt omdat ik geloof dat zij het begin van alle kwaad is (schertsend). Je ziet dat als een vrouw bewust kiest voor een misdrijf dat zij veel harder is dan een man. Vanuit crimineel oogpunt is zij eigenlijk het sterke geslacht. Dat is een observatie die ik in de loop van vele jaren heb opgedaan'.

In de boeken van Neber zijn vrouwen niet alleen slecht maar ook – zonder uitzondering – exclusief en geraffineerd gekleed. Juist deze 'damesopsmaak' maakt ze weinig levensecht. Neber: 'Ik begrijp die kritiek niet want alle vrouwelijke personages zijn samengesteld uit de kwaliteiten van vrouwen die ik ken. Ze zijn een compositie, in onderdelen bestaan ze al. Dat ze overmatig roken is een persoonlijke voorkeur. Het is geen attribuut van slechtheid wat bijvoorbeeld veelvuldig drinken wel is. Eerlijk gezegd heb ik dat roken, op aanraden van de uitgever, al geminimaliseerd'. Maar ook Neber zelf heeft moeite met het scheiden van zijn twee gezichten. In een aantal boeken toonde hij zich een tegenstander van meer progressieve strafrechttheorieën. 'Dat komt af en toe naar voren. Het is een diep zittende onvrede met de moderne straftoemeting. Ik voel mij wat dat betreft wel eens als een kat in een vreemd pakhuis. In zulke dingen komt de functionaris van Buuren even naar voren. Toegegeven, dat is geen relativiseren meer. In de ambtelijke kring weet men mijn persoon en de schrijver tegenwoordig wel te scheiden. Dat lag vroeger wat moeilijker. Ik herinner mij dat mijn hoogste baas, de procureur-generaal, mij naar aanleiding van *Wie zwijgt stemt toe* vroeg waarom de rechtspraak faalde in dat boek. Faalt hij soms niet, heb ik toen geantwoord'.

De laatste jaren verschijnen er regelmatig boeken van Neber en dat is in tegenspraak met de 28-jarige stilte tussen *Zijn laatste bezoek* (1953) en *Wie zwijgt stemt toe* (1981). 'Mijn gezin en werk namen mij volledig in beslag. Nu heb ik weer mogelijkheden om in mijn vrije tijd te schrijven op de momenten die mij uitkomen. Daarom wil ik ook altijd twee manuscripten in reserve hebben liggen. Gewoon omdat ik niet graag schrijf op bestelling van de uitgever'. Schrijven is dus een hobby. Het korte verhaal *Routine* in de bundel *Gevaarlijk terrein* (1983) was wel een opdracht. Neber: 'Laten we dat verhaal maar zo snel mogelijk vergeten'.

In de boeken van Neber – en in z'n pseudoniem natuurlijk – is een Engelse invloed te bespeuren. Rinus Ferdinandusse schreef over *Wie zwijgt stemt toe* 'Dit boek (...) lijkt ontzettend een uit het Engels vertaald boek' en wees op het voorkomen van 'Engelse zinnepjes'. Trouwens

het hele verhaal had zich zo in de Londen-Old Bailey kunnen afspelen. Neber: 'Ik hou van Engeland. Voor mij zijn er maar twee steden op de wereld die ik echt fijn vind: Londen en Den Haag. Ik geloof nog altijd dat omdat ik zo'n anglofiel ben, ik met een Engelse vrouw getrouwd ben. Zij was trouwens vreselijk tegen mijn boeken. Zij had liever mijn studie over de Engelse kerkgeschiedenis uitgegeven zien worden.'

Waarom ik juist geïnteresseerd ben in dit gente? Professor Pompe, hoogleraar strafrecht in Utrecht zei tijdens mijn studieperiode: "Dames en heren, het is een goede hobby om misdaadromans te lezen". In feite is het de enige lectuur die ik lees. Je zou kunnen zeggen dat mijn voorliefde voor het lezen van thrillers zijn complement vindt in de kennis die ik van mijn vak heb'. Het lag dus voor de hand dat de graag schrijvende van Buuren misdaadromans zou gaan publiceren. 'Ik wil schrijven met kennis van zaken, dat is voor mij essentieel'.

Rob van 't Wel

'Zijn laatste bezoek' (1953) is herschreven en opnieuw uitgebracht als 'Vergeefse moeite' (1983). De andere boeken zijn: 'Wie zwijgt stemt toe' (1981), 'Schijn bedriegt' (1982) en 'Dubbelspel' (1982). In Mei verschijnt 'Te goe-

der naam en faam' en handelt over drugs en spionage in Limburg en België. In het boek speciale aandacht voor de opsporingsmethoden van de Belgische politie. Alle titels worden uitgegeven door Veen, Utrecht.

I'll make him an offer he can't refuse

Aan de redactie van T&D,

Kan bij sommige interviews/overzichten van bepaalde schrijvers nog niet wat meer informatie over reeds verschenen ouder materiaal, in vertaalde uitgave, worden gegeven. Vaak worden alleen maar nieuwe uitgaven genoemd. Neem als voorbeeld Dick Francis. Ik miste hierbij:

For kicks (*Misdaad in galop*), Dead cert (*Wederen naar de dood*), Enquiry (*Jockey zonder vergunning*), Blood sport (*Volbloed in hinderlaag*), Forfeit (*Chantage met lievelingen*). Al deze boeken verschenen bij Born. Verder heb je: Rat race (*Fraude met franje*, Zw Beertje 1564) en Bone crack (*Breekbaar doelwit*, Bruna supersuspensieserie). Voor de liefhebber/verzamelaar is het zeker de moeite waard deze eerste uitgaven van Dick Francis in Nederland te bemachtigen via het tweedehandsircuit.

Alleen nieuwe boeken noemen als een soort veredelde prospectus van uitgeverijen, vind ik niet voldoende.

Hopelijk kunt u iets met dit verzoek doen in het door mij gewaardeerde T&D.
H. Hulst, Twiskelaan 1, 1566 TA Assendelft.

Op 6/2/85 overleed de 78-jarige James Hadley Chase. In Vrij Nederland en de Haagse Post van 17/2/85 stond een herdenkingsartikel over deze veelschrijver. Eerder (op 12/11/84) overleed Chester Himes (zie ook het profiel in T&D nr 82/2). In Inter-magazine van maart 1985 belicht Bert Vuijsje deze zwarte literator.

In de USA verschijnen diverse publicaties die aan het misdaadboek zijn gewijd. In een van de volgende afleveringen van T&D zal Josh Pachter, een Amerikaanse auteur wiens werk ook in het Nederlands is verschenen en die eveneens enkele verzamelbundels heeft samengesteld, hierover uitgebreid berichten. Voorbeelden zijn *Espionage Magazine*, een tweemaandelijkse verhalen tijdschrift en *Mystery News*, een tweemaandelijks tijdschrift dat vooral nieuwe uitgaven signaleert.

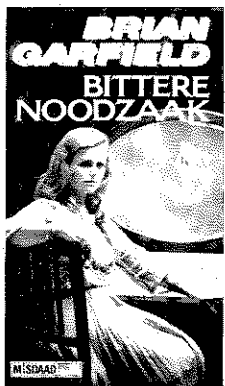
In het vorige nummer van T&D was Ed Schillers enthousiast over *Bloods & Orchids* van Norman Katkov. Zonder dat het ons was opgevallen, blijkt er ook een Nederlandse uitgave te zijn verschenen, getiteld *De Geknakte Orchidee*, verschenen bij ZHU, een van de Elsevierdochters. Auteur Katkov is een bijna 70-jarige Amerikaan van Russische origine. In een van de komende afleveringen kunt u lezen op welke hardhandige manier de uitgever dit soort boeken pousseert en misschien ook hoe het met het boek in Nederland is gegaan.

NIEUW & KNALGOED:

Een nieuwe serie thrillers en detectives in paperback.

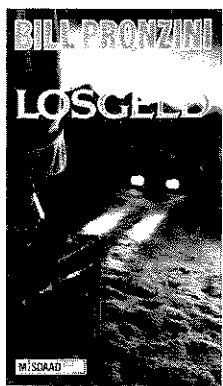
Nu leverbaar:

MISDAAD

Bittere noodzaak
Brian Garfield

De voormalige mannequin Matty Sevrin probeert haar zoon uit handen van haar misdadige echtgenoot te redden.
180 pag., f 19,50

Het losgeld
Bill Pronzini

Maak kennis met de Naamloze detective, de aan 'pulp-magazines' verslaafde private eye. Zijn taak: het losgeld in een ontvoeringszaak afleveren.
144 pag., f 19,50

De verdwenen soldaat
Bill Pronzini

De Naamloze detective moet voor Elaine Kavanaugh haar vermiste aanstaande man opsporen.
144 pag., f 19,50

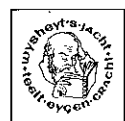
De kale tante
Christian Oerlemans

Op zoek naar zichzelf en mooie vrouwen raakt Bob van Schooten verward in een affaire over een koffer met gestolen diamanten.
168 pag., f 19,50

Dood eenvoudig
Peter van Loon

Bij het onderzoek naar de moord op een drugs-dealer stuit een jonge rechercheur op heel wat onverwachte tegenstand.
162 pag., f 19,50

thieme-zutphen

postbus 7, 7200 AA zutphen / telefoon 05750-94911 / telex 49789 thizu nl
bij de boekhandel verkrijgbaar

A85-05

ABONNEMENT

In sommige plaatsen van het land hebben we nog geen abonnees (o.a. in Appelscha, Moordrecht en Stramproy)

Terwijl het toch zo simpel is om abonnee te worden.

Stort 16,40 op postgiro 5013940 tnv Thrillers & Detectives te Amsterdam of bel 020-764970.

Thrillers & Detectives is er zowel voor de harde misdaadlezer als voor de liefhebber die graag met een detectiefje in slaap valt.

Werk van Buitenlanders

Dief en diefjesmaat

De Fransman Maurice Leblanc en de Engelsman E. W. Hornung (een zwager van Conan Doyle) creëerden aan het begin van onze eeuw hun respectievelijke helden (boeven) Arsène Lupin en Lord Raffles. Beide personages zijn op velerlei terrein geniaal, experts in het vermommen en in het nabootsen van accenten. Beiden zijn ook a-moreel. Naast vele overeenkomsten vertonen de twee meesterdieven ook duidelijke verschillen. Bij Raffles gaat het stelen meer om de knikkers, terwijl bij Lupin het spel voorop staat. Allebei bewegen ze zich meestal in adellijke of zeer voornamen kringen. De Raffles-verhalen zijn echter wat eenvoudiger van compositie en voor zover je op dit niveau nog verschil kunt maken, is Raffles toch minder geniaal dan Lupin.

Raffles, een elegante dief (W&L, 25,—) is een selectie uit de twee verhalenbundels van Hornung (overigens is de figuur Raffles later ook door andere schrijvers gebruikt). Samen met zijn trouwe, maar minder van hersenen voorziene, vazal Bunny laat Raffles menig staaltje crimineel vakmanschap zien. Hij vindt echter ook doornen op zijn pad en tenslotte moet hij, uiterlijk sterk verouderd, onder valse identiteit en vermomd als invalide door het leven om zich de justitie van het lijf te houden.

Arsène Lupin, gentleman-inbreker (W&L, 25,—) van Maurice Leblanc bevat negen verhalen, plus een complete roman genaamd 'Het geheim van Arsène Lupin'. Hierin vindt niet alleen Lupins grote liefde een tragisch einde, maar kruist hij ook de degenen met het genie

Sherlock Holmes.

De figuren van beide superschelden zijn te sterk tijdgebonden om nu nog echt boeiend te zijn, maar wat oudere lezers kunnen er om sentimentele redenen nog plezier aan beleven. (HKO)

Eervol?

Een zaak van eer (Veen 19,90) is de Nederlands titel waaronder John Gardner, 'gebaseerd op Ian Flemings scheping', een vierde vervolg op de lotgevallen van de befaamde 007-held het licht heeft doen zien. De titel is echter moeilijk op het verhaal toe te passen, want zoals gewoonlijk is er in dit genre weer bijzonder weinig eer te behalen.

James Bond, die wegens extravagant leven zogenaamd de dienst verlaat, moet zich indringen in de organisatie van een vooraanstaand computerexpert, die zijn diensten aan de beruchte SPECTRE-club heeft verhuurd. Na vele avonturen, waarin vrouwelijk schoon ruimschoots aanwezig is, lukt dat en weet Bond tezamen met zijn chef M de wereld weer eens van de ondergang te behoeden.

Het is best een leuk verhaal, vlotgeschreven en even onwaarschijnlijk als zijn originele voorgangers.

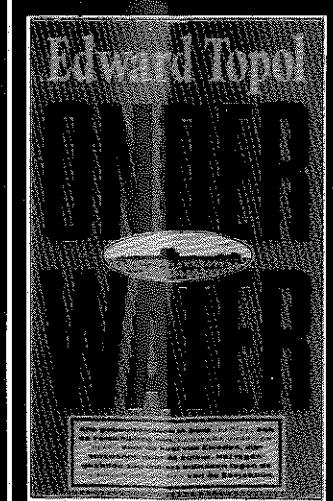
(WV)

Getreur

In Treurspel voor een moordenaar (Elsevier, 19,90) heeft P. D. James een stel kandidaat-moordenaars samengebracht op een klein eilandje, waar vroeger ook al vreselijke dingen zijn gebeurd.

In het verleden is gebleken dat ziekenhuizen en verpleeginrichtingen deze schrijfter goed liggen. Patiënten, artsen en verpleegsters wisselden in haar eerdere boeken geniepigheden uit die de broodnodige aankleding vormden voor overigens vrij saai verhalen. In *The skull beneath the*

ONDER WATER MET TOPOL!

Met de nieuwe thriller van Edward Topol brengt u gegarandeerd een avond vol met ademloze spanning door. Onder water is in iedere boekhandel te koop voor f 28,50

VEEN, UITGEVER'S UTRECHT

HOUDT U VAST: DE NIEUWE HANK STAMMERTHRILLER IS ER!

Theo Capel KWADE TROUW

Een plastisch chirurg veroorzaakt niet weg te werken littekens

Theo Capel KWADE TROUW

De (vierde) thriller van Theo Capel begint boven de Athenaeum Boekhandel in Amsterdam, is aldaar te koop voor f 17,90, maar tevens in iedere boekhandel in Nederland en Vlaanderen.

Lees ook de andere Hank Stammerthrillers: WEGGEGOOD GELD (ook als Thrillerpocket), KLEIN VERDRIET, BIJTEND SPUL.

VEEN, UITGEVERS UTRECHT

skin dat nu dan in het Nederlands is vertaald vallen de negatieve punten van haar schrijfwijze wel erg op. Het boek bestaat grotendeels uit gepraat over wie, wat wel of niet gedaan kan hebben. Zou een puzzeldetective werkelijk niet zonder kunnen?

Privé-detective Cordelia Gray weet soms nog wel een aardige reactie los te maken – zo zijn we getuige van een vinnige woordenwisseling tussen een eens beroemde actrice en haar kleedster – maar het is te weinig allemaal en erg bedacht. (FH)

Lord Edgware sterft (Sijthoff, 15,90) is een van de oude Christies die weer opnieuw herdrukt is. Het is een typisch Hercule Poirot-avontuur uit 1933, opgetekend door de wat onnozele legerkapitein Hastings.

Een bekende Amerikaanse toneelspeelster is getrouwd met de Britse edelman Lord Edgware. Omdat ze dolgraag met een nog belangrijker Lord wil trouwen, benadert ze Poirot met het verzoek haar echtgenoot tot een scheiding te bewegen. Dat blijkt al snel irrelevant, want Lord Edgware wordt vermoord. De verdenking valt uiteraard op de actrice. Poirot neemt de zaak terhand en al spoedig vallen er meer slachtoffers.

Voordat hij tenslotte de dader ontmaskert, krijgt de eigendunk (en die is niet gering) van Poirot flink te lijden, want hij maakt een paar lelijke vergissingen. (HKo)

Binnenland

'Hollandse Misdaadverhalen', staat er aangekondigd op de omslag van **Misdaad op bezoek** (Loeb, 17,50). De verhalen zijn onder meer geschreven door Leslie Charteris, en Georges Simenon. De inleiding van samensteller Josh Pachter, van wie ook een verhaal is opgenomen, is niet overbodig. Het zijn Hollandse misdaadverhalen zet hij uiteen, omdat zes verhalen in Nederland spelen, drie de avonturen van Nederlanders in het buitenland tot onderwerp hebben en er één gaat over een Amerikaan die zich in de USA voor Nederlander uitgeeft. Als je een Hollands misdaadverhaal strikter omschrijft, komt eigenlijk alleen een verhaal van Janwillem van de Wetering voor deze aanduiding in aanmerking. Met een nogal slap Grijpstra en de Gier-avontuur dat in Ouderkerk aan de Amstel speelt, fungeert hij als hekkesluis (het verhaal is ook opgenomen in van de Weterings eigen bundel *Een aflopende geschiedenis*). Om Pachter, die zelf Amerikaan is, enigszins tegemoet te komen heeft hij het verhaal getiteld *'There goes Ravelaar'*.

Onder de andere verhalen zitten geen echte uitschieters. Op zijn best zijn ze redelijk onderhoudend. (HKo)

Buitenland

Het langdradige, sterk psychologisch getinte verhaal van een grote, maar tot mislukken gedoemde, liefde vult voor een groot deel **Dreiging uit Praag** van Helen McInnes uit 1953 (Sijthoff, 19,95). Het is een verhaal waarin het thrillerelement minimaal aanwezig is.

Een Amerikaanse die met een zeer belangrijke regeringsfunctionaris is gehuwd, heeft in het laatste jaar van WO II een Tsjech ontmoet. Deze heeft aan de zijde van de Amerikanen tegen de Nazi's gevochten en is in Washington een graag geziene figuur. De twee vallen als blokken voor elkaar, maar de omstandigheden laten niet toe dat hun gevoelens een natuurlijk verloop hebben. Zes jaar later keert de Tsjech terug naar Washington, maar nu als lid van de delegatie van een communistisch regiem. Zijn oude vrienden mijden hem als de pest, maar de vrouw en hij blijven nog steeds van elkaar te houden. De kloof tussen Oost en West blijkt echter te diep en een spionageaffaire die grotendeels op de achtergrond blijft, gooit definitief roet in het eten. (HKo)

In het Afghanistan van nu schieten Russische helikopters de lokale verzetstrijders als kleiduiven af. De Engelsen en Amerikanen zijn in **Vallei des doods** van Gerald Seymour (Elsevier, 24,90) erg in het wapen geïnteresseerd en sturen een agent met luchtdoelraketten op pad om er eentje

GERALD SEYMOUR VALLEI DES DOODS

neer te halen. Natuurlijk gaat dat niet meteen goed en Seymour weet zo met de van hem bekende vlotte stijl en kennis van zaken er een lekker spannend boek van te maken over harde mannen, ontberingen, trouw en doorzettingsvermogen. In dit boek, en ook al eerder, heeft hij echter ook de neiging het sentimentele nogal nadruk te geven. Dit keer heeft dat vooral betrekking op een zuivere liefde tussen man en vrouw. Het zal de aantrekkingskracht

voor het publiek zeker niet verkleinen, maar het boek wordt op die manier wel meer genrelectuur dan echt noodzakelijk is. (TC)

Rode ruggen

De Amerikaanse directeur van een gerenommeerde Londense handelsbank doet een merkwaardige ontdekking in **Bankgeheim** van Duncan Kyle (Elsevier, 24,90). Jaarlijks wordt op dezelfde datum een groot geldbedrag op een Zwitserse nummerrekening gestort. Dit gebeurt al zestig jaar achtereen en hij voelt zich verplicht uit te vissen wat hier aan de hand is. De bank kan natuurlijk zijn geld niet over de balk smijten.

De stortingen blijken verband te houden met een poging van koning George V om in 1917 de Romanovs uit handen van de Bolsjewieken te redden. In ruil voor de keizerlijke familie zouden Lenin en consorten een gigantisch geldbedrag, afkomstig van het in Engeland vastgezette vermogen van de tsaar, aan wapens kunnen besteden. Een jonge Britse officier wordt naar Rusland gezonden om Lenin dit voorstel te doen.

Het oprakelen van de gebeurtenissen die daar plaatsvonden, lijkt de ondergang van de bank te betekenen. Het levert een spannend verhaal op, vol onverwachte ontwikkelingen, waarin de officier zich postuum ontpopt als een practical joker van formaat. (HKo)

"Een geleerde heer wordt onaangenaam verrast; een geheime gang verschaft de sleutel tot het mysterie."

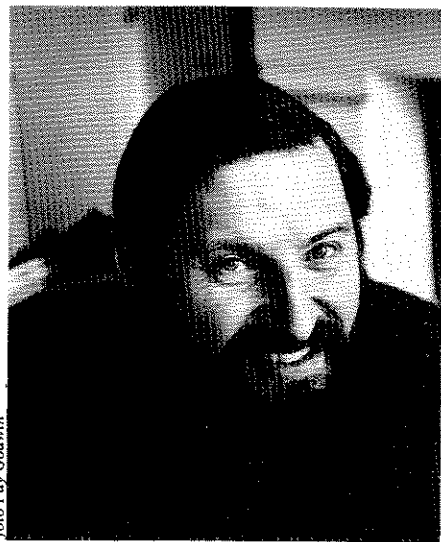
Rechter Tie. In totaal schreef Robert van Gulik 18 boeken waarin deze onnavolgbare chinese speurder centraal staat. Alle 18 delen - voorzien van een inleiding van Janwillem van de Wetering - zijn weer verkrijgbaar bij uw boekhandel. Per stuk f 16,50.

Elsevier

Britse Misdaadgolven

Nieuwsbrief van HRF Keating

hoe de schrijver van spionageboeken Gavin Lyall eruit ziet. Zijn eerste boek over majoor Harry Maxim, die een veiligheidsopdracht heeft. *The secret servant*, werd afgelopen herfst op de televisie uitgezonden. Je kon Gavin daarin zien in een scène waarin een nieuw wapen aan een groep militaire attaché's wordt vertoond. Hij tuurt zonder iets te zeggen door een verrekijker. Nu komt het tweede Maxim-avontuur op de buis eraan, *The conduct of major Maxim*, een uitstekend boek. Ondertussen is men ook begonnen aan een vierde boek van P.D. James, *The black tower*.

Phyllis heeft ook net een stuk voor het theater geschreven, geen misdaadverhaal echter, maar wel met een vleugje spionage. Het heet *A private treason* en mijn vrouw heeft er ook een rol in.

Inmiddels is er ook een hoop van Agatha Christie te bekijken. Deze keer heeft men de korte verhalen laten schieten ten gunste van de *Miss Marple*-avonturen. Drie ervan worden bewerkt voor de buis, te beginnen met *Ordeal by innocence*. De collega-speurder van Poirot wordt vertolkt door *Joan Hickson*, een actrice met een enorme ervaring, die overigens redelijk lijkt op het personage die door Agatha Christie werd beschreven als lang, slank, met sneeuwwit haar en 'een roze, gerimpeld gezicht'. Ze lijkt in het geheel niet op de zwaargewicht *Margaret Rutherford* van de films over Miss Marple, die altijd zo heerlijk opgeruimd was.

En net is afgelopen de serie *The Beiderbecke Affair*, geschreven door de televisieschrijver *Alan Plater* die zoals hij mij vertelde, gelijktijdig ook een boekversie heeft gemaakt. Tot slot vernam ik het dat de monnik-speurder uit de elfde eeuw van *Ellis Peters*, *Pater Cadfael*, ook voor televisiebewerking is gekocht. *Murder must televize*, zou je met een parafrase op de beroemde titel van Dorothy Sayers kunnen zeggen.

Harry Keating

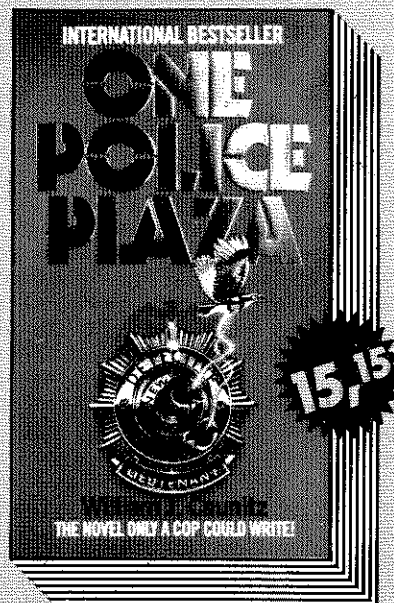
HRF Keating is behalve criticus ook schrijver.

Met ingang van dit nummer bedraagt de abonnementsprijs 16,40 per jaar. De prijs van een los nummer is 3,75.

New
in paperback

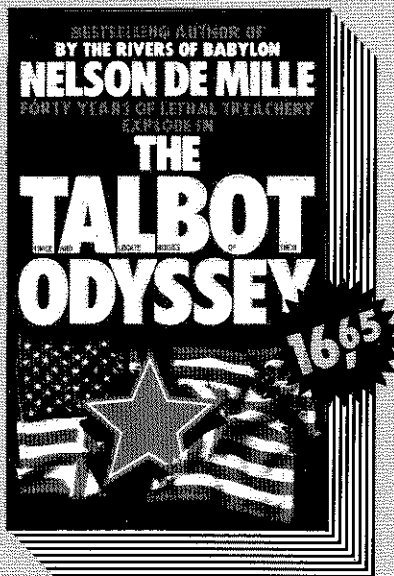
At all bookstores

An unforgettable first novel!

A riveting mystery... the action builds with such intensity you'll race to finish this book - then immediately regret there aren't hundred more pages to read!

New York Daily News

An astounding new thriller!

'Hypnotically suspenseful... ripping good spy thriller... the latest espionage technology... skillful... full of surprises of character and plot'

Publishers Weekly

van der mar

Importer/Distributor Amsterdam

Robert Parker: gelukkig te oud voor gewoon werk

Robert B. Parker Goed bereid geweld

Robert B. Parker (52 jaar en boordmaat 44) is de schepper van *Spenser*, een modieuze maar ook keiharde privé-detective. Met tot op dit moment twaalf gepubliceerde avonturen van zijn held heeft Parker een opvallende plek veroverd in de annalen van het misdaadboek. Niet zo zeer vanwege het aantal, want het genre stikt van de serieschrijvers met een grote productie, maar omdat Parker erin is geslaagd binnen de beperkingen van het genre te blijven, maar tegelijkertijd een personage heeft bedacht dat meer heeft te melden dan de naam van de moordenaar. Spenser spreekt aan door zijn kijk op het leven en dat maakt dat ook de zwakkere afleveringen uit de serie leesbaar blijven. De collega's van Parker hadden al eerder in de gaten met een talent te doen te hebben en eerden hem voor zijn vierde boek met de Edgar (een konterfeitsel van Edgar Allan Poe), de prijs voor het beste misdaadboek van het jaar.

De privé-detective die zich beroepshalve bezighoudt met oplossen van het problemen van anderen is een moderne variant

op een stokoude figuur uit de literatuur. Hij is een van de vele uitvoeringen van ridder zonder vrees of blaam die de wereld beschermt tegen het kwaad, liefst door het hardhandig uit te roeien. De harde privé-detective is in de USA ontstaan en kan nooit worden genoemd zonder dat de namen van twee befaamde schrijvers vallen. Het gaat dan om Dashiell Hammett en Raymond Chandler. In het geval van Parker is dat helemaal niet te vermijden, omdat hij zijn dissertatie voor zijn doctorstitel in Engelse letterkunde wijdde aan beide auteurs. Parker gaf ook volmondig toe dat hij zich met name op het werk van Chandler baseerde, toen hij zelf met schrijven begon. Als hij het niet meer zo goed wist, probeerde hij zich voor te stellen hoe Philip Marlowe, de held van Chandler, zich in die situatie zou hebben gedragen. Desondanks slaagde hij er in zijn eerste boek *The Godwulf manuscript*, uit 1973, meteen in zijn eigen held Spenser iets eigens mee te geven. Spenser combineert de bereidheid om geweld te gebruiken, wat ook de boeken van Hammett

Het profiel van Dick Francis in het vorige nummer was geschreven door Frits Hooreweg.

kenmerkt, met de scherpe opmerkingen die Chandler zo graag zijn personage in de mond legde.

Daarnaast wist Parker ook enkele andere eigenschappen toe te voegen, zoals kookkunst en bodybuilden, die Spenser zich van zijn fictieve collega's deed onderscheiden. Zoals dat bij genreliteratuur past maakte Parker er een aardige mengeling van, waarin hij irrelevante zaken als boordmaat met meer van belang zijnde dingen als leeftijd, of liever levenswijshoud, wist te combineren.

In het eerste avontuur, *The Godwulf manuscript*, is Spenser 37 jaar en daarmee ietsje ouder dan zijn schepper op dat moment. Hij wordt door een universiteit in de arm genomen om een verdwenen Middeleeuws manuscript terug te krijgen. Een linkse studentenorganisatie wordt van de diefstal en bijbehorende afpersing verdacht en op die manier komt Spenser in de milieus terecht, die ook veel van de latere boeken bevolken. Het gaat om in hun ouders teleurgestelde kinderen die zich onledig houden met links gedoe, onmaatschappelijkheid, druggebruik en andere activiteiten die het establishment afgrijzen bezorgen. Behalve met de kinderen, of beter gezegd tieners en jongvolwassenen, krijgt Spenser ook te maken met de in hun kinderen teleurgestelde ouders. Zij proberen hun frustraties af te reageren door nog harder te werken en nog meer geld te verdienen of door in drank en buitenechtelijke sex verpozing te zoeken. Dat laatste geldt dan voor de moeders, voor wie de auteur weinig sympathie schijnt te hebben. Hij identificeert zich meer met de sukkel van echtgenoten die opgewekt met een zak met geld thuiskomen en dan verbouwereerd ervaren doe die uit hun handen wordt gerukt, terwijl onmiddellijk het zeuren om meer begint.

Het hoeft bijna niet te worden gezegd dat Spenser zelf niet is getrouwd en zich ook niet echt druk maakt om geld. In *Promised land*, het vierde boek, uit 1976, vraagt hij 100 dollar per dag voor zijn diensten, plus redelijkerwijs te maken onkosten. Dat levert geen inkomen op, waarvan je rijk wordt, maar Spenser kan er aardig mee in zijn behoeften voorzien. Hij neigt niet zo erg naar bezittingen. Als hij maar goed kan eten en zich kan kleden en zijn dure trimschoenen voor de dagelijkse duurloop kan bekostigen, dan is het goed. En natuurlijk af en toe een kaartje voor een honkbalwedstrijd, dat hoort er ook bij.

In zijn privé-leven is Spenser op schoon, netjes en regelmaat gesteld. Een verschoning is voor hem een noodzaak en van eten maakt hij iedere keer een gebeurtenis. In een vraaggesprek vertelde Parker dat hij die hang naar een regelmatig leven had bedacht als contrast voor de ingewikkelde, onverwachte en vaak ook onsmakelijke zaken waarmee Spenser beroepshalve wordt geconfronteerd. Dus voor hem geen

haastige hap uit de muur, maar zelf klaar-gemaakte Cocquilles Saint Jacques, met een fles Puilly Fumée ernaast. Als het een pilsje wordt, wil hij graag het in Amerika prestigieuze merk Heineken bestellen. Terwijl zijn pils koud staat te worden, bekijkt hij ondertussen de klerenkast. Misschien dat zijn smaak voor de USA niet opvallend is, voor de Nederlandse lezer maakt Spenser vooral een patserachtige indruk. In **God save the child** uit 1974, trekt hij om er netjes uit te zien een wit linnen jasje aan, met een roodgeblokt overhemd eronder, op een blauwe broek, met aan zijn voeten witte instappers.

Om te voorkomen dat Spenser met zijn belangstelling voor kleren en kokerellen als een Jan Hen kan worden gezien, heeft de auteur hem ook een gewelddadige natuur meegegeven. Een langharige, die door Spenser onmiddellijk Goudhaartje wordt genoemd is in een scène zo brutaal om uit het glas van het meisje te drinken waarmee Spenser zit te praten. Als hij ook nog een grote bek geeft, slaat Spenser hem via een schijnstoot links op de maag, met een harde rechtse hoek op de kaak knock-out. Had hij maar moeten luisteren!

Een straatvechtersmentaliteit zou je dat kunnen noemen, maar Spenser ziet dat anders en niet geheel ten onrechte. Fysieke kracht symboliseert voor hem geestelijke kracht en het vechten vormt een makkelijke manier om die geestelijke kracht weer te geven. Zo gaat hij in *God save the child* opzettelijk in de slag met een gevaarlijke homoseksuele bodybuilder om het jongtje dat bij zijn ouders is weggevoerd en in de ban van de man is geraakt te laten zien dat zijn held niet onoverwinnelijk is, ondanks dat Spenser het toch wel even benauwd krijgt. Er zijn harde middelen nodig om mensen de ogen te openen en niet iedereen is bereid om naar een goed gesprek te luisteren.

In *God save the child* spant Spenser zich nog in om het jongetje bij zijn ouders terug te krijgen, ofschoon zijn moeder iedereen een negatief Oedipuscomplex zou bezorgen. In een van de latere avonturen, **Early Autumn** uit 1981 neemt hij zelf maar de opvoeding van een slungelachtige tiener ter hand. Samen maken ze een soort kampeertocht om de jongen te laten zien dat je je eigen leven kan leiden en niet alleen slachtoffer en volger van de cola-cola- en hamburgercultuur hoeft te zijn. Slikkend gaat Spenser zelfs zo ver dat hij de jongen inderdaad zijn eigen keus laat maken en hem de vrijheid geeft een balletopleiding te volgen.

Spenser is weliswaar de hoofdpersoon in de boeken, maar vanaf het tweede avontuur is ook Susan Silverman van de partij. Ze is een vrouw van rijpere leeftijd, die schooldecane is en een prachtige LAT-relatie met Spenser aangaat. Ze is heel anders dan de andere vrouwen in de boeken en houdt van een goed gesprek, genegeheid en zelfstandigheid. Voor veel lezers is zij een belangrijke bron van plezier, maar af en toe raak ik wat uit mijn hum van al dat begrip dat beiden voor elkaar hebben en vooral vanwege hun neiging maar door te filosoferen over de diepere motivatie van Spenser om zo gewelddadig te zijn.

Behalve Susan Silverman treedt ook regelmatig Hawk op. Spenser en hij kennen elkaar nog van de bokschool, maar in tegenstelling tot Spenser is Hawk het verkeerde pad opgegaan. Het lijkt een grapje van de schrijver dat hij voor Hawk letterlijk een zwart karakter heeft gekozen, wat mooi afsteekt tegen de lichteblauwheid van Spenser. Hawk is ook zeer sterk en als vechtmachine redden ze samen nog een stukje van *The Judas goat* uit 1978, de slechtste aflevering tot nu toe.

Behalve door een rare intrige valt *The Judas goat* vooral ook tegen doordat Spenser zijn vaste stek Boston verlaat. Dan valt goed op dat een van de charmes van de boeken de natuurlijke omgeving van de hoofdpersoon is. Parker woont zelf in de buurt van Boston, en heeft er jaren gewerkt en hij slaagt er heel goed in het historische van de stad te combineren met de nieuwe, rijke voorstadsjes, de nabijgelegen universiteit en de onvermijdelijke sloppen.

De grote rol van Boston blijkt opnieuw als Spenser ten tweede maal wegtrekt voor een klus. Dit keer naar Hollywood in *A savage place* uit 1981, dat ook een van de mindere verhalen is.

Inmiddels is Robert Parker alweer bijna 53 jaar, maar gelukkig is hij nog niet van plan met schrijven op te houden. Badinerend zei hij in een vraaggesprek dat hij nog een zoon op een dure school had. 'Koop alsjeblieft mijn boeken, ik ben te oud om weer een gewone baan te gaan zoeken,' voegde hij er aan toe. Het gevaar zit hem niet in ophouden met schrijven, maar misschien wel in een behoefte bij de auteur om ook eens wat buiten de serie om te maken. De drie produkten in dit verband tot nu toe zijn echter niet echt om te juichen. *Three weeks in spring*, *Wilderness*, maar vooral *Love and Glory* kunnen maar beter buiten beschouwing blijven.

Op dit moment moeten nog twee boeken in pocket arriveren. Het gaat om *Valediction* en *Catskill Eagle*. Dat laatste boek is opgezet als 'een dikke Spenser' van 400 bladzijden. Als het goed is is die dikte geen vet, maar spieren. Zo'n stevigheid heeft wel het gevaar in zich dat de ridder Spenser in een monster veranderd. Gelukkig zijn alle indicaties tot nu toe dat het dan een goedaardig monster wordt.

Theo Capel

Prisma Detectives Moordboeken Stuk voor stuk voortreffe-lijk Vaste prijzen: f7,90 - f8,90 - f9,90

Bij de boekhandel

Made in USA & UK

Mau-Mau-en

Mevrouw M. M. Kaye heeft veel gereisd. Haar echtgenoot was iets in het Britse koloniale leger en haar literaire werk is een neerslag van zijn carrière. Ze heeft twee enorme pillen op haar naam staan die spelen in India en volgens mensen die die boeken gelezen hebben, zijn ze heel aardig. Tussen de bedrijven door heeft ze ook nog enkele detectives geschreven, die nu opnieuw zijn uitgegeven met als vaste gimmick een titel die begint met: *'Death in ...'*. Het zijn er drie en ik zal ze in volgorde van aardigheid behandelen.

Death in Kenya (St. Martin, VD, 16,65) onderscheidt zich in positieve zin van de andere twee door echt op een herkenbare manier in Kenia te spelen. Als Lady Debrett haar nichtje uit Engeland laat overkomen, zijn de laatste dagen van het koloniale bewind al aangebroken. De eerste golf van de Mau-Mau-terreur lijkt onderdrukt, maar de lezer kent het vervolg. Vóór Alice in Nairobi landt is de eerste moord al gepleegd, de echtgenote van haar neef is omgebracht met een *pan-ga*, het mes dat iedere *Kikuyu* gebruikt. De *Kikuyu* waren, en zijn, de machtigste stam in Kenia en zaten achter de *Mau-Mau-beweging*. Als huisknechten en landbouwers profiteerden zij het best van het Britse bewind. Niet dat ze daarmee veel waardering van hun meesters oogsten. De Britten waren in hun hart meer gecharmeerd van de *Masai*, een trots strijdersvolk dat weigerde zich aan te passen. De ambivalente houding van de Britten ten opzichte van de *Kikuyu* is een belangrijk gegeven in het boek van M. M. Kaye. De meesters worden door de knechten bedrogen, maar willen dat niet geloven. De enige garantie tegen terreur lijkt huishoudpersoneel van een andere stam. Ondanks deze achtergrondmuziek blijken de autochtonen niets met de moord van doen te hebben. De intrige van deze puzzeldetective is redelijk en het boek heeft vaart. De gebeurtenissen spreken voor zich en behoeven weinig uitleg.

Zwijnaardse stwg 6 9000 Gent

BOEKHANDEL WALRY

U KUNT ER WAT VRAGEN

Thrillers en Detectives bij voorbeeld

tel: 091-229167

In **Death in Zanzibar** (St. Martin, VD, 16,65) is dat eiland minder herkenbaar, maar een groter bezwaar van dit boek is het enorme aantal beschouwingen over de mogelijke identiteit van de dader, een gebrek waaraan vele puzzeldetectives mank gaan.

Death in Cyprus (St. Martin, VD, 16,65) is het dieptepunt in de serie. Het verhaal zou overal kunnen spelen en er wordt eindeloos geleuterd. Dit boek is geen heruitgave en het heeft veel weg van een eerste probeersel. Wellicht gaat het om een aanvankelijk afgekeurd produkt, dat uit het stof is gehaald vanwege het succes van de schrijfster. (FH)

Ijdeltuiterij

Vanity Dies Hard van Ruth Rendell (Arrow, VD, 13,60) gaat over een niet-knappe vrouw van achter in de dertig die pasgetrouwd is met een veel jongere aantrekkelijke man. Het is haast te mooi om waar te zijn en de vrouw kwelt zichzelf dan ook met onzekerheden en de meest vreselijke vermoedens: is hij wel uit nobele bedoelingen met haar getrouwd, of om haar fortuin?

Doet hij het met haar jonge knappe vriendin, die plotseling onvindbaar blijkt? Waar is die vriendin? Is zij soms vermoord? Bovendien meent de vertwijfelde vrouw dat zij langzaam vergiftigd wordt. Door wie? Wanhopig probeert ze zelf de antwoorden op al deze vragen te vinden, daarbij nogal tegengewerkt door de instanties (ook de politie!) De tragische problemen in een typisch Engelse tuten-context zijn toch al niet zo interessant; bovendien leiden ze hier tot een wel heel flauwe ontknoping. Een teleurstellend niman-dalletje van een schrijfster met een grote reputatie. (MB)

De dagboeken en brieven van een beroemde Engelse schrijfster zijn gevonden en worden door haar familie voor publikatie aangeboden aan een jonge Amerikaanse letterkundige. Die grijpt deze unieke kans direct aan en vertrekt naar het Engelse kasteel waar zij door de erfgenaam wordt ontvangen. Er blijken echter nog andere personen op het landgoed te wonen die met de zaak te maken hebben en die zich allen hevig verzetten tegen de publikatie. Wat is er in het verleden gebeurd dat jaren later nog niet bekend mag worden? De betrokkenen blijken tot steeds venijniger geweld geneigd (inclusief moordaan-

Crime

bij Loeb, uitgevers en WL Boeken

13 'tales of wine & crime', ingeleid door Hubrecht Duijker

Roald Dahl e.a.
Moorddadig Bouquet

Een rijke oogst van spannende misdaadverhalen - elk met z'n heel eigen *bouquet* - rond het thema wijn, geschreven door befaamde *connoisseurs*. Een fonkelende anthologie van absolute topkwaliteit, die zelfs de meest nuchtere lezer zal aanspreken.
Ingeleid door wijnkenner Hubrecht Duijker.

Paperback, ca. 250 pag.
ca. f 25,- / Bfr. 500
ISBN 90 6756 223 8 UGI 420

De beste griezelverhalen van Robert Bloch - speciaal voor Nederland door hemzelf gekozen en ingeleid.

Robert Bloch
Aangenaam, Jack the Ripper

Robert Bloch werd internationaal bekend door zijn door Alfred Hitchcock verfilmde roman *Psycho*, maar in Amerika geldt hij als de belangrijkste auteur op het gebied van het korte horror-verhaal. Vanaf de jaren '30 publiceerde Bloch meer dan 400 korte verhalen, die alle uitmunten door een volstrekt originele aanpak en een geweldig schokkende *pointe*. Niet voor niets noemt Roald Dahl Bloch zijn grote voorbeeld.
Speciaal voor Nederland maakte Robert Bloch een uitvoerige keuze uit zijn beste griezelverhalen.

Paperback, ca. 400 pag.
ca. f 25,- / Bfr. 500
ISBN 90 6213 733 4 UGI 420

Nieuwe verhalen van bekende misdaad-auteurs van eigen bodem, voor een aangename prijs

Janwillem van de Wetering e.a.
Misdaad op z'n Hollands

Wederom een *éénmalige, laaggeprijsde* uitgave, die vóór de Boekenweek verschijnt, met nieuwe Nederlandse misdaadverhalen van Janwillem van de Wetering, Theo Jockes, Hellinga Sr., Walraven en andere auteurs uit ons fonds.

Paperback, ca. 200 pag.
ca. f 12,50 / Bfr. 250
ISBN 90 6213 713 X UGI 420

In elke boekhandel verkrijgbaar

Loeb, uitgevers WL Boeken

Willemsparkweg 142-1071 HR Amsterdam

slagen) om elkaar te beschermen. De tuinen van het landgoed – die door de schrijfster ooit met zeer veel zorg en talent waren ontworpen en die in het boek wonderlijk subtiel worden beschreven – spelen in het mysterie een beslissende rol. De Amerikaanse schrijfster Susan Kenney weet met deze ongewone gegevens in **Garden of Malice** (Ballantine, VD, 12,75) een gloeiende spanning op te bouwen. Het boek is zeer verrijkt en erudiet en tegelijk een thriller volgens de klassieke formule. (MB)

Slapstick

De Engelsman Peter Lovesy (48) geldt als de meester van de Victoriaanse politieroman. Met **Keystone** (Pantheon, VD, 12,75) heeft hij de sprong van 1880 naar 1915 en van Londen naar Hollywood gewaagd. De ik-figuur is een Britse variëte-artist van het tweede garnituur die als **Keystone Cop** bij de filmmaatschappij van Mark Sennett belandt. Daar beginnen op de set vreemde dingen te gebeuren, waardoor de liefde van de held voor een aspirant-filmsterretje zwaar op de proef wordt gesteld. Historische figuren als Mabel Normand en Fatty Arbuckle zijn op elegante wijze in dit fictieverhaal verwerkt. Deugd en ridderlijkheid triomferen tenslotte in een ontknoping die van de cynische lezer anno 1985 wel erg veel goedgelovigheid vraagt. (BV)

Feminiem

Waarin onderscheidt een echte feministische detective zich van al die andere verhalen waarin vrouwelijke speurders ieder een verstoeld laten staan, inclusief al die pompeuze (politie)mannen. **Murder in the collective** van Barabara Wilson (The women's press, NL, 14,75) geeft twee antwoorden op deze vraag. Het boek is om te beginnen opgedragen aan de (vrouwelijke) strijders op de Filipijnen voor een betere maatschappij en hoofdpersoon Pam Nilsen ervaart hoe veel bevredigender een lesbische relatie kan zijn, vergeleken met al dat heterosexuele gedoe. De misdaad verdringt enigszins in dit verhaal over een coöperatieve drukkerij in Seattle, waar behalve gewerkt ook veel gediscussieerd wordt. (TC)

Lawrence Sanders lijkt een schrijver die als hij eenmaal een idee heeft gekregen, dat met geen karrepaarden meer uit zijn gedachten te trekken valt. **The passion of Molly T.**, Berkley, VD, 14,75) is een uit-

gemolken verhaal, gesitueerd in de nabije toekomst, over de radicalisering van een Amerikaanse vrouwenbeweging. Het is nog niet zo erg dat Molly T. lesbisch is, dat is ook haar passie niet, maar wel dat ze niet is te stuiten in haar drang alles plat te branden. Molly is verder als een soort pion geplaatst in een breed opgezet verhaal over de race naar het presidentschap van de USA. Sanders gaat nog niet zover dat hij de vrouwen laat winnen. De echte verliezer is echter de lezer. (TC)

Over twaalfen

Het vermengen van feit met fictie, en dat resultaat creëren aan de hand van een bekend persoon, dat is een oud gegeven (ik denk aan de Bijbel). maar het blijft, wat mij betreft, steeds weer boeiend, vooral als de gefictiveerde bekende persoon ook nog een literator van allure is. Thurston Clarke heeft in **Thirteen O'Clock** (Grarada, VD, 13,60) dat procé-

dé nu gevolgd met één oog op George Orwell – en de reden voor die keuze laat zich gemakkelijk raden. Bijrollen worden bovendien vervuld door P. G. Wodehouse en Ernest Hemingway (de laatste is al toe aan een uitgebreide bibliografie van titels waarin hij fictief optreedt).

Er lopen een paar verhalen door elkaar. Het eerste begint met de aanslag op Gina Baldwin, een Amerikaanse in Engeland die op Jura, het eiland waar Orwell 1984 schreef, aan een doctoraalstudie over de auteur werkt. Versneden met die ontwikkelingen maken we kennis met een gezelschap heren dat een Multinational bestuurt en die hun commerciële zinnen gezet hebben op het ultieme *two way* kabelsysteem: een supercombinatie van kabeltelevisie en computers. De lezer begrijpt het gevaar al snel: Orwells nachtmerrie begint gestalte te krijgen.

Naarmate het verhaal vordert – en we teruggevoerd worden in de tijd, zodat Orwell en vrienden *live* kunnen optreden – wordt de samenhang tussen de verschillende verhalen duidelijker. Oud Fascisme speelt een rol, alsmede de nieuwe IRA. Niet een echt spannende ontwikkeling of ontknoping, vind ik, maar vanwege de opzet en sluitende uitwerking toch heel meeslepend en boeiend, al is Gina Baldwin voorliefde voor Orwell wellicht teveel gesneden op het model van de typisch vrouwelijke (?) *adoratie*; ze vindt het *zalig* in zijn huis te wonen. (E.S.)

NIEUW

DUBBEL

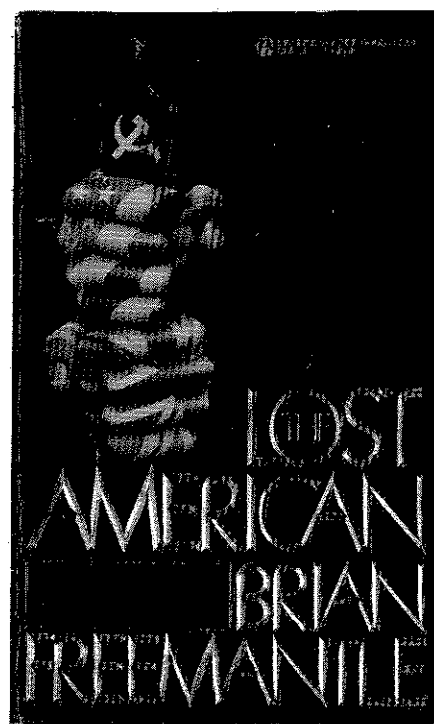
PD

DUBBEL

DUBBEL
GENIETEN
VOOR F12,90

Bij de boekhandel

PRISMA
DETECTIVE

★

Rus te koop

De ambitieuze spion Jeremy Brinkman is in **The lost American** van Brian Freemantle (TOR, VD, 14,75) onder het mom van een diplomatieke functie verbonden aan de Britse ambassade in Moskou. Hij raakt bevriend met een Amerikaans echtpaar, waarvan de man hetzelfde werk doet als hij. Brinkman krijgt een verhouding met de vrouw en komt erachter dat haar man geheime contacten onderhoudt met een lid van het Centrale Comité. Hij concludeert terecht dat de Rus wil overlopen naar de V.S. Door te dreigen deze kennis in handen van de KGB te spelen, probeert Brinkman de Rus te dwingen voor Engeland in plaats van de V.S. te kiezen.

Het boek leest makkelijk weg, maar het thema is wat magertjes uitgewerkt. Ter compensatie daarvan heeft de schrijver veel plaats ingeruimd voor de perikelen in de privésfeer van de hoofdpersonen. Zo is het toch nog een dikke pil geworden. (HKo)

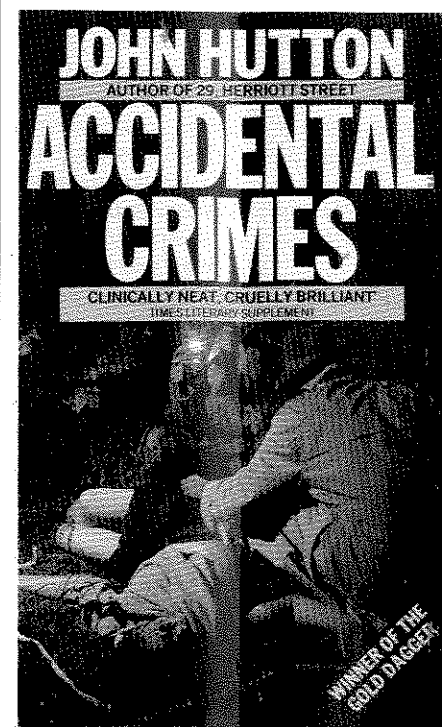
William Buckley heeft zoals uit het voorwoord van **The story of Henri Tod** blijkt (Dell, VD, 16,65), zich uitvoerig gedocumenteerd. Dit heeft jammer genoeg niet verhinderd dat het een stierlijk vervelend, ongeloofwaardig verhaal vol toevalligheden is geworden.

Het verhaal speelt in Berlijn in 1961, het jaar waarin de Muur gebouwd zal wor-

den. Een CIA-agent wordt er op uitgestuurd om uit te vinden wat er allemaal broeit. Zijn contactman is Henri Tod, een Jood die aan het hoofd staat van een merkwaardige anti-communistische organisatie die voor eigen rekening als spionagedienst opereert. Tod heeft een zuster met wie hij een buitengewoon sterke band had. Als blijkt dat zij niet is overleden, zoals hij dacht, ontstaan er pas goed problemen. Jammer genoeg dus ook voor de lezer. (HKo)

One Police Plaza (Corgi, VD, 15,15) is het eerste boek van William J. Caunitz, in het dagelijks leven luitenant-detective bij de Newyorkse politie. Het is een hard en spannend verhaal geworden, maar met teveel valse sentimenten, goedkope effecten en seksistische praatjes om het lezen echt tot een genot te maken. Naast het realistisch aandoende beschrijvingen van het politiewerk bevat het boek verder veel elementen die eerder in een spionageroman op hun plaats zouden zijn. Luitenant-detective Dan Malone moet zich gaan bezighouden met de beestachtige moord op een jonge vrouw. Het blijkt al spoedig geen gewone moord. Om te beginnen vindt hij in haar adresboekje telefoonnummers van de CIA, terwijl ze bij een reisbureau werkte. Verder onderzoek brengt hem in vaak onzacht contact met de Israëlische Mossad, Mohammedaanse extremisten, het Amerikaanse leger en een geheimzinnige organisatie binnen de Newyorkse politie. Tenslotte moet Malone zelfs de hulp van de Mafia inroepen om het recht te laten zegevieren. (HKo)

★

★

Wellustige Hendrik

Conrad Nield, de hoofdpersoon van **Accidental crimes** van John Hutton (Panther, VD, 13,60) is gehuwd en heeft een redelijke functie in het onderwijs met promotiemogelijkheden. Hiernaast is hij een burgelijke, rigide betweter, die ook nog op een stiekeme manier wellustig is. Deze laatste eigenschap brengt hem in ernstige moeilijkheden.

Op een avond neemt hij met onzuivere bedoelingen een jong lifstertje mee. Tot zijn woede gaat ze niet op zijn avances in en als ze even uitstapt voor een kleine boodschap, rijdt hij snel weg en laat haar op een eenzame plek achter. Hiervoor heeft hij nog de kleingeestigheid gehad om uit rancune de inhoud van haar tas langs de kant van de weg te verspreiden. Uit de krant verneemt hij dat het meisje later vermoord is gevonden. Om zijn huwelijk en zijn promotie niet in gevaar te brengen houdt hij lange tijd zijn mond. Wanneer hij zich tenslotte toch bij de politie meldt, verstrikt hij zich tijdens het verbloemen van de gebeurtenissen op de bewuste avond zo in zijn leugens, dat hij de belangrijkste verdachte wordt.

Het is een aardig boek geworden met rake psychologische typering van de lullige hoofdpersoon en het milieu waarin hij verkeert. (HKo)

De overval

KORT VERHAAL DOOR PIM CUIJPERS

Kasper had de nylonkous nog niet over zijn hoofd getrokken of hij moest niezen. Een langgerekt piepend geschuur, dat eindigde met een klap alsof vijf ballonnen tegelijk ontploften.

'Getverdemme', zei hij met verstopte neus. Zijn halve gezicht zat onder het snot, dat door de nylonkous op z'n plaats werd gehouden. Hij rukte het ding van zijn hoofd en vroeg aan Peter: 'Heb je nog een andere voor me?'

Peter keek met een half oog over zijn schouder naar zijn nieuwe compagnon. In het halfduister kon hij hem maar net zien. Peter lachte niet. Voor een klus probeerde hij zich altijd zo goed mogelijk te concentreren en dan voelde hij geen behoefte om te lachen. Hij had zijn nylonkous ook al over het hoofd getrokken. Naast hem zat Bertje, zonder nylonkous, want hij zou alleen maar chaufferen.

Peter gromde wat onverstaanbaars, greep in de leren tas naast hem en gooide een nylonkous naar achteren. Zonder verder wat te zeggen.

Even keek hij toe hoe de jongen zich erin wurmde. Was Willem zelf maar gekomen in plaats van deze jongen als plaatsvervanger te sturen, dacht Peter bij zichzelf. Maar goed, met een gebroken arm kun je natuurlijk geen postkantoor overvallen. Die jongen was zeker tien jaar jonger dan Bertje en hijzelf. Hij was misschien net twintig.

Kasper had zijn hoofd voor de tweede maal in de kous gewrongen, maar trok hem weer razendsnel omhoog. 'TeieieiiiiiiiP-ROEFFFF', niesde hij.

Wat een idiote nies, dacht Peter. Net een gillende keukenmeid. Met z'n drieën, Bertje, Willem en hijzelf, hadden ze al jarenlang allerlei klussen opgeknapt en het was altijd goed gegaan. Maar nu, met zo'n jonge, onhandige blaaskaak in plaats van Willem... Gelukkig was deze klus een makkie. Alles was van tevoren zo goed uitgekend dat er eigenlijk niets fout kon gaan. Want anders had hij toch geweigerd om deze jongen mee te nemen, voor wie dit de eerste klus was.

In de spiegel zag hij dat Kasper klaar was met zijn kous. Zijdelings keek hij nog even naar Bertje die onverstoorbaar voor zich uit zat te kijken. Het was tijd om te gaan.

Hij draaide zich om naar Kasper. 'Dus voor de laatste keer. We stormen naar binnen. Jij pakt de eerste de beste persoon vast, houdt zijn mond dicht en duwt je pistool tegen zijn hoofd. En verder doe je niets. Helemaal niets, begrepen? De rest doe ik.' De jongen knikte snel met z'n hoofd op en neer. 'Jaja, natuur-

lijk, zoals afgesproken.'

Peter keek hem nog een tel twijfelachtig aan, draaide zich om en zei 'dan gaan we nu,' alsof het om een heel plechtige gebeurtenis ging.

De blauwe Mercedes, die op het kleine donkere parkeerplaatsje stond, sloeg aan. De koplampen wierpen een bundel wit licht de duisternis in en langzaam draaide de auto de weg op, in de richting van het kleine postkantoorje honderd meter verderop.

Het was donderdagavond, koopavond, tien over zeven.

In tijd van niks was het gebeurd. Een klus als deze duurde normaal maar vier of vijf minuten. Dat wist Peter uit ervaring. Voor je het wist stond je weer buiten, met een extraatje voor de komende weken.

Zo ook nu.

Ze stormden naar binnen met getrokken pistolen. In totaal stonden er vier mensen in het hel verlichte halletje. Gelukkig niet zo veel. Drie stonden er in de rij voor een loket: een oudere heer, een jongen in een leren jack en een Surinaamse vrouw. Voor een ander loket stond een jonge vrouw, op naaldhakken, wiens parfum hen al meteen tegemoet kwam. Daarbij waren er achter het gepantserde glas nog twee loketbedienden. Een kale man van een jaar of veertig, en een klein jong ventje met een muizebrilletje en zwarte kleffe haren plat op zijn hoofd.

Kasper greep onmiddellijk de geparfumeerde vrouw beet, duwde een hand voor haar mond en zette zijn pistool op haar slaap. Ze was iets groter dan hij.

Voor de drie mensen voor het andere loket beseften wat er gebeurde had Peter hun al toegebeten dat ze zich kalm moesten houden. Ze bleven als versteend naar hem en zijn pistool kijken, zonder dat er ook maar een geluid over hun lippen kwam. Dat was prima. Gegil was altijd lastig.

Peter liep naar het loket, waar de muizebril met zijn kleffe, zwarte haren achter zat. Er waren niet veel woorden voor nodig om hem te bewegen naar de kluis te gaan en het geld in een linnen zak te doen. De andere loketbediende bleef roerloos toe zitten kijken. Op zijn kale hoofd waren zweetdruppels te zien. Het wachten dat nu volgde was het meest vervelende van alles. Hij, Peter, moest alles tegelijk in de gaten houden: allebei de

loketbedienden, de drie mensen voor het loket en vooral de ingang. Want er kon altijd iemand binnenkomen, die hij dan meteen bij zijn lurven moest grijpen en bij de anderen zetten. Maar gelukkig duurde het niet lang en er kwam ook niemand binnen in die tijd. De muizebril had de hele kluis zo leeggehaald en al het papieren kasgeld er ook bij gedaan. Het was een flinke zak vol. Misschien was het wel meer dan de geschatte tienduizend pick.

De loketbediende schoof een stuk van de glazen wand weg en duwde de zak met geld erdoor. Peter twijfelde er niet aan of echt wel alles erin gedaan was. Want die mensen hadden instructies van hogerhand om op elke manier een schietpartij te voorkomen.

Juist wilde hij de zak vastpakken, toen hij meende dat het fout ging. Een gierend geluid krioelde in zijn oren. Met een ruk draaide hij zich om, het pistool in de aanslag. Maar meteen realiseerde hij zich wat dat geluid was. De karakteristieke plof kondigde aan dat de niespartij van Kasper voorbij was.

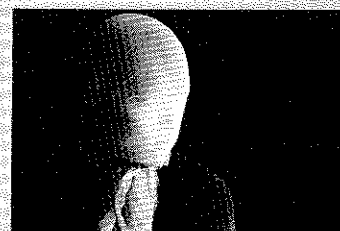
Peter vloekte wat, greep de zak en keek er snel even in. Geld. Allemaal geld, klaar voor gebruik.

'Kom! Weg hier!' zei hij, terwijl hij achteruit naar de ingang liep, het pistool nog steeds op de drie verbijsterde mensen in het rijtje gericht. Kasper trok de parfumdame mee naar de ingang. Daar liet hij haar los, duwde haar naar binnen en sprong met Peter naar buiten.

Met twee grote stappen waren ze bij de auto die al ronkte. Ze trokken de deuren open, sprongen erin en de Mercedes scheurde weg met piepende banden. De hele operatie had nog geen vier minuten in beslag genomen.

Een toevallige voorbijganger zag de Mercedes wegschieten in de nacht en hij vond de zaak verdacht. Hij noteerde het kentekennummer, maar dat was vals. Zodat de politie, die enkele minuten later ter plekke verscheen ook daar geen aanknopingspunt aan had.

Nee, die jongens hadden hun zaakjes goed voorbereid.

Nadat de goede nummerborden er weer opgezet waren, brachten ze eerst Kasper naar huis. Daar konden ze dan ook het geld tellen en verdelen.

Kasper woonde met zijn moeder in een oud flatje op de begane grond. Zijn moeder was er niet. De zaak was smakeloos ingericht. Met gifgroene gordijnen en kleine schemerlampjes in de vorm van engeltjes, die op de kermis gewonnen leken te zijn.

Ze gingen aan tafel zitten. Een troosteloze lamp liet er even troosteloos licht op vallen. Peter zette de zak met geld op tafel en draaide hem om. Een hele berg briefjes in groen, blauw, rood, geel, bruin en nogmaals groen.

'Tsjonge', zei Bertje. Dat was zo ongeveer het enige woord dat hij tot nu toe gezegd had. Bertje zei nooit veel. Kasper zei helemaal niets op dat moment maar zijn uitpuilende ogen spraken boekdelen.

Ze brachten enige orde in het zooitje en begonnen het te tellen. Het was precies 14.640 gulden. Dat was - Peter rekende het op een papertje uit - exact 4.880 gulden de man. Ze verdeelden het en bleven toen nog even naar de stapel geld zitten kijken die voor ieder van hen lag.

'Ik zei toch dat het een makkie was,' zei Peter.

'Dat was inderdaad een makkie,' zei Kasper. Makkie klonk eerder als bakkie. Zijn neus zat helemaal dicht. Peter zag dat

zijn neus heel erg rood was, met kleine nog rodere adertjes erop.

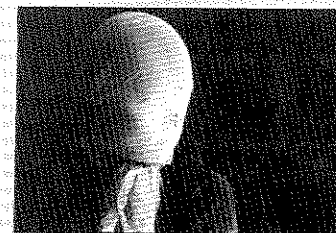
Kasper trok een hele rare bek en even leek het of er weer zo'n olifantennies kwam. Maar het zakte weer weg.

'Even dacht ik dat het mis zou gaan,' zei Kasper snetterend, 'toen ik daar Jaap Jansen achter dat loket zag zitten.'

'Jaap Jansen?' Peter keek hem een beetje scheef aan.

'Ja. Jaap Jansen. Die met dat kleine brilletje en die kleffe haren. Daar heb ik een paar jaar bij in de klas gezeten. Op de lagere school. Een etterig ventje, altijd geweest. Maar in ieder geval heeft ie me natuurlijk niet herkend met die kous om mijn hoofd. En ik heb me ook zoveel mogelijk schuil gehouden achter dat mens met die verschrikkelijke parfum aan haar lijf.'

'O,' ging Peter. Hij wilde nog iets zeggen, maar de bel van de voordeur ging.

'Dat zal mijn moeder zijn,' zei Kasper, terwijl hij opstond. 'Zeker haar sleutel vergeten. Zeg, jullie moeten niks aan haar laten merken, hè? Ze dankt dat ik naar de sportclub ben geweest.'

'Nee, nee,' zei Peter, terwijl hij en Bertje ook opstonden. 'Ik denk dat wij maar gelijk opstappen. Hè, Bertje?'

Bertje knikte maar zei niets.

Kasper pakte zijn stapel geld, propte dat in zijn broekzak en liep de kamer uit om de voordeur open te doen. Peter en Bertje namen ook hun deel op en stopten dat in hun binnenzak. Ze wilden juist hun overjas aan gaan doen toen Kasper weer binnenkwam. Lijkbleek, behalve zijn neus, en met uitpuilende ogen. Meteen achter hem aan stroomden vier geüniformeerde agenten met getrokken pistool de kamer in. En daarachter kwam een dikke man met een lange regenjas, die onmiskenbaar van de recherche was.

'Godver...', begon Peter. Als in een reflex wilde hij naar zijn pistool grijpen. Maar hij staakte die poging toen hij inzag hoe hopeloos de situatie was.

'Mijne heren,' zei die dikke van de recherche geaffecteerd. 'U staat onder arrest. Alles wat U van nu af aan zegt kan tegen U gebruikt worden.' Peter kon hem wel aanvliegen om de bekaakte toon waarop hij dit zei. 'Ik kan U wel vertellen dat ik zeer gelukkig ben U alledrie hier tegelijk aan te treffen. Met de buit ongetwijfeld nog op zak.' Hij verdween even uit de kamer en Peter hoorde hoe hij iemand riep.

Even later verscheen hij weer, met niemand anders aan zijn zij dan Jaap Jansen, het kleffe ventje met de muizebril.

'En meneer Jansen,' vroeg de rechercheur. 'Is dit inderdaad Kasper Verheul, die U daarstraks bij de overval op Uw postkantoor herkend hebt?'

Peter gromde wat. Herkend?! Verbaasd keek hij naar Jaap Jansen. Deze keek schattend naar Kasper.

'Aan zijn gezicht kan ik hem niet echt herkennen,' zei hij voorzichtig. Hij duwde het brilletje wat hoger tegen zijn neus op. 'Hij komt me wel bekend voor, maar...'

En juist op dat moment moest Kasper niezen. Als een gillende keukenmeid. Een langgerekt piepend geschuur en een klap als een explosie.

Toen het geluid weggestorven was, was het even stil. Muisstil. 'Dat is hem,' zei Jaap Jansen botweg. 'Dat kan niet missen. Honderd procent zeker.'

© Pim Cuijpers

Kijk uit je Doppen

Nooit zal de Franse striptekenaar **Jacques Tardi** zijn lezers eens een hart onder de riem steken of opvrolijken. Nee nee, in zijn strips is het niets dan droefenis en narigheid. De personages zijn – met een enkele uitzondering – zieke en wezinwekkende figuren. Zijn humor – indien aanwezig – beperkt zich tot het zwartste soort. Twee jaar geleden stond op deze plek al een recensie van de Tardi-strip **SLUIERS OVER DE PONT DE TOLBIAC**, de stripversie van het bekendste Nestor Burma-mysterie van schrijver Leo Malet. Wie echter dacht dat het sfeervolle Parijs uit **SLUIERS** al deprimerend genoeg was had niet gerekend op de nieuwste Tardi: **DE KAKKERLAKKENKILLER!**

Walter Eisenhower, kakkerlakkenkiller, leeft in New York. Een nietswaardig persoon, deze Eisenhower: als baby door zijn moeder verkocht, een mislukt leven leidend waarin niets opzienbarends voorvalt. Dag in dag uit verdeelt Walter Eisenhower kakkerlakken.

En dan gebeurt er eindelijk iets. Op een dag drukt Walter Eisenhower op het liftnopje van de dertiende verdieping (terwijl er helemaal geen dertiende verdiepingen zijn in New York!) en luistert daar een gesprek over moordaanslagen af. Walter wordt weliswaar niet gesnapt maar eenmaal op straat merkt hij dat hij gevolgd wordt.

Walter krijgt hulp van een Puertoicaanse benedeider uit de Bronx. Waarom? De Puertoicaan ziet er wel wat in Walter voor een fikse som aan het geboefte te verkopen.

Echter: de Puertoicaan maakt zich nog illusies, en dat kan niet goed aflopen in de wereld van Jacques Tardi. Bij de verkoop van Walter slaat de tegenstander (de mafia?) keihard toe. Alleen Walter overleeft en eindigt in het gesticht waar de mannen zitten wier gesprek hij had afgeluisterd. Hun specialiteit: gekken zo manipuleren dat ze moordaanslagen plegen. Veilig, goedkoop en efficiënt.

De **KAKKERLAKKENKILLER** is een klein meesterwerkje. Het scenario is van hoog niveau. De uitzichtloze tragiek van contactgestoorde mensen die in zinloze cirkeltjes ronddraaien wordt beangstigend reëel. Het verhaal doet qua thema en strekking niet zonder reden denken aan **TAXIDRIVER** van **Martin Scorsese**.

New York is uiteraard in zwart-wit, vol dreigende wolkenkrabbers en smerige achterbuurten. In **DE KAKKERLAKKENKILLER** zit slechts één (steun)kleur: een prachtig rood voor het uniform en de auto van Walter Eisenhower. Vormt dat rood wellicht toch een lichtpuntje? Wie dat denkt heeft er niets van begrepen. In de wereld van Tardi is het aardedonker.

Martijn Daalder

Jacques Tardi & Benjamin Legrand: De Kakkerlakkenkiller; uitgeverij Casterman, f16.90.

THRILLERS & DETECTIVES
BESTELFORMULIER

Stuur onderstaande boeken aan:

NAAM: _____
ADRES: _____
PLAATS: _____

	SCHRIJVER	TITEL & PRIJS
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

bedrag boeken	extra voor verpakking en verzending	totaal

Kosten van verpakking en verzending zijn:
voor bestellingen
tot f 25,—: f 3,50
tussen f 25,— en f 50,—: f 2,75
boven f 50,—: f 2,—

Als betaling heb ik bijgesloten een
girobetaalkaart/een betaalcheque
tnv Thrillers & Detectives, Amsterdam

De bestelling wordt via de PTT bij u bezorgd
NB: Alle boeken zijn ook gewoon via iedere boekwinkel te koop

S I G N A L E M E N T

Thrillers & Detectives verschijnt 5 maal per jaar, in januari, maart, juni, september en november. Een abonnement voor 5 nrs. kost f 16,40, over te maken op postgiro 5013940 tnv Verzend-boekhuis De Thriller te Amsterdam. Het gaat dan met het eerstvolgende nr. in.

Voor België kost een abonnement 375 fr. (incl. porto). Betaling dient vooraf te geschieden op PCR 000-0592006-15 tnv Boekhandel Walry, Zwijnaardse steenweg 6, 9000 Gent. Via deze boekhandel zijn ook losse nrs. te koop voor 75 fr. (excl. porto).

Voorgaande nrs. zijn te verkrijgen door overmaking van f 4,50 per nr. (incl. extra porto). Sommige nrs. zijn uitsluitend nog als fotokopie te krijgen. Geef aan als men dat niet wenst.

Alle boeken die in Thrillers & Detectives worden besproken, zijn in iedere boekhandel te krijgen en desgewenst ook via Thrillers & Detectives leverbaar. De bestelbon op deze pagina kan daarvoor (als voorbeeld) dienen.

Een abonnement dient vooruit te worden betaald. Maak hiervoor zoveel mogelijk gebruik

van de toegezonden acceptgiro. Het zenden van een rekening kost f 1,25 aan administratiekosten.

In Nederland is Thrillers & Detectives op diverse plaatsen los te koop. De prijs per nummer wordt door de wederverkoper vastgesteld met een minimum van f 3,95.

Aan dit nummer werkten mee: Marianne Bernard, Pim Cuypers, Martijn Daalder, Frits Hoorweg, Roselie Kommers, Hans Kooijman, Coefje Leeman, Martin Lode-wijk, Jacques Post, Ed Schilders, Gert-Jan Thomassen, Bert Vuijsje, Wim Voster en Rob van 't Wel

Eindredactie: Theo Capel
Vormgeving: Steve Raviez
Grafische verzorging: GCA Drukwerk

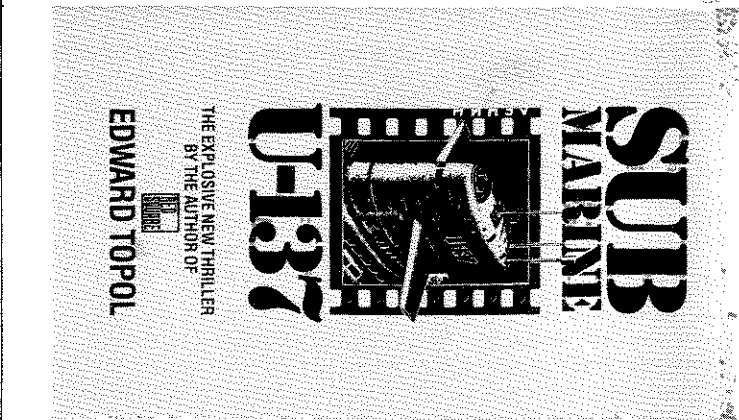
Alle correspondentie te richten aan: Thrillers & Detectives, p/a Nic. Maesstraat 139hs, 1071 PX Amsterdam

VD: importeur van Ditmar
NL: importeur Nilsson & Lamm

In het juninummer: Wie wonnen de Havank-trofee voor het beste misdaadverhaal?

Kort Amerikaans

Of het nu detente is of aan iets anders ligt is niet duidelijk. In ieder geval neemt het aantal boeken dat in Rusland is gestuurd toe. Met name Russische emigranten hebben zich nu ook in de strijd geworpen. Topol en Neznansky vormden eerst een duo dat *Het Biekin Manuscript* en toen *Hei Rode Plein* schreef. Eenmaal in het Vrije Westen beland brak de samenwerking onder de druk van het succes van hun anti-Sovjetboeken. Topol probeert het nu alleen, terwijl Neznansky ook zelfstandig verder schijnt te gaan met schrijven. Zoals in alle emigré-literatuur klinkt naast de afkeer en de haat ook de treurigheid door, dat men in eigen land niet de ruimte heeft gekregen om te publiceren wat men wou.

Titel	Thema	Sex	Geweld	Opvoedende waarde	Oordeel
Ted Albeury No place to hide NEL, VD, 13,60	Engelse geheim agent moet collega redden	Is agent niet gevoelig voor	Bescheiden gedoseerd	Het Goede overwint	Goed, origineel spionageverhaal (RK)
Margery Allingham Pearls before swine Bantam, VD, 12,75	Privé-detective komt van moord verdachte vriend te hulp	Alleen als motief	Mondjesmaat	Bewondering van mijn wijnkennis	Amusant onderwerps (HKo)
Elizabeth Daly The house without the door Bantam, VD, 12,75	Vier moordaanslagen op vrouw leiden naar moordenaar van haar echtgenoot	Misschien heeft het gebrek hieraan wel tot deze agressie geleid	Pistool is het meest effectief	Alleen een gek gelooft in spoken	Klassiek, gedateerd, of oubollig, al naar gelang je gezichtspunt (DB)
Elizabeth Daly Nothing can rescue me Bantam, VD, 12,75	In een manuscript verschijnen onverklaarbaar citaten uit bekende boeken	Hartstoech, maar dat is niet hetzelfde	Werelds en doeltreffend	Alleen een gek gelooft in spoken	Een nogal gezocht puzzle met erfwestes (DB)
Peter Dickinson The old English peepshow Pantheon, VD, 12,75	Gebeurtenissen uit WO II werken door in Brits landhuis annex pretpark	De lust van beide landheren speelt een sleutelrol	Speurder krijgt schouderklopje van leeuw	Middle-class normen zijn beter dan die van de upper-class	Leuk, maar te moeilijk voor het inslapen (TC)
Ellis Peters The virgin in the ice Fontana, VD, 13,60	Pater Cadfael is op zoek naar twee kinderen en een non	De pater heeft het vroeger zelf ook wel eens gedaan	Bandieten trekken moordend en plunderend door het land	Toen bestonden er nog echte helden	Spannende middel-eeuwse whodunit met veel avontuur (CL)
Ellis Peters The sanctuary sparrow Fontana, VD, 13,60	Pater Cadfael wil onschuldig bewijzen van jongen die verdacht wordt van moord	In de kerk nog wel!	Een moord	De Middel-eeuwen waren in alle opzichten een interessante tijd	Een aardige detective vol romantiek (CL)
Edward Topol Submarine U-137 Corgi, VD, 16,65	Onder de ogen van Andropov probeert de CIA hooggeplaatste Rus het land uit te krijgen	Dubbelgangster van Romy Schneider wekt alom begerte op	Minder dan het Sovjet-systeem ter beschikking heeft	Heimwee kan plagen, ook al deugt er niets van je oude vaderland	Burlesk natrappen van Russische emigrant (TC)
Patricia Wentworth Danger point Coronet, VD, 13,60	Jonge vrouw is bang vanwege haar geld te worden vermoord	Niet in 'de late zomer van 1939'	Nette moorden en keurige pogingen tot	Trouw niet als je rijk bent	Miss Silver is altijd de moeite waard (GJT)
Patricia Wentworth The ivory dagger Coronet, VD, 13,60	Bruid verdacht van moord op bruidegom, die ze niet wil	Het meisje is al bang voor een zoen	Uiterst beschafd	Luister nooit naar je tante	Bejaard, maar leuk (GJT)